

60.008/x

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belső hírek

1973. június 11.

embargo: június 11-én, hétfőn reggel 5.00 óráig!

bb. 1. ma délután:
munkásgyűlések a két munkáspárt egyesülésének 25. évfordulója
alkalmából

gg/e -cz

1973. június 11.

huszonöt évvel ezelőtt egyesült a két munkáspárt magyarországon. a történelmi eseményről ma délután munkásgyűlésen emlékeznek meg csepelen, diósgyőrben és győrött. a megemlékezésről a magyar rádió hétfőn 19.00 órakor az esti krónikában, a magyar televízió kedden a 19 óra 30 perckor kezdődő tv-hiradóban számol be. /mti/

...-

b. 2. megjelent a „fáklya”, legújabb száma

i szó/gk/e zs la

1973. június 11.

képes riportban számol be legújabb számában a fáklya, a szovjet-magyar baráti társaság lapja leonyid brezsnyevnek a német szövetségi köztársaságban tett látogatásáról.

a szovjetunióban a gazdasági reform másfél ötéves tervidőszakra kiterjedő utat tett meg. mi változott meg az ország gazdaságában ez idő alatt? milyen eredményeket hozott a vállalatok átállítása a munka új formáira és módszereire? - ezekre a kérdésekre válaszol a lap „az elmélyülés útján”, című cikkében. /folyt.köv./

- 1 -

NA

m

bb. 2. /megjelent...folyt./e

moszkvában a szovjet építőművészek szövetségének székházában megrendezték az építészeti diplomatervek országos kiállítását. a seregszemle bemutatott diplomamunkáiról képekkel illusztrált beszámolót találnak az érdeklődők a folyóiratban.

a szovjet hidrotechnikusok olyan terveken dolgoznak, amelyek alapján az északi folyókat délre, a szibériai folyókat pedig közép-ázsia felé irányítják. az ország európai területének északi részén áthaladó pecsora és északi-dvina egyesülni fog a volgával, a szibériai ob és irtis pedig a közép-ázsiai amu-darjával és szir-darjával. az izgalmas vállalkozás eddigi eredményeit részletezi a lapban dmitrij jurinov kutatóintézeti igazgató.

a napi sajtó már beszámolt róla, hogy a pécsi egyetemi könyvtár gyűjteményében nemrég egyedülálló könyvritkaságot fedezett fel selymes ferenc egyetemi docens: a budai egyetemi nyomda 1819-ben kiadott cirillbetűs orosz nyelvkönyvét. a felfedezés jelentőségéről, részleteiről tájékoztatja olvasóit a fátyla mostani száma.

színes riportok, kulturális beszámolók, gazdag tudományos, sport-, humor- és gyermekrovat teszi teljessé a szovjet-magyar baráti társaság lapjának most megjelent számát. /mti/

...-

bb. 3. eredményes környezetvédelmi munka balatonfüzfőn

vid/e kz la

1973. június 11.

a füzfői nitrokémia, amely régebben évente sokmillió forint kártérítést fizetett ki, tíz évvel ezelőtti kutatócsoportot hozott létre a vegyipari szennyeződés megszüntetésére. a vállalat 15 mérnöknek és 40 fizikai dolgozónak több évre, kizárólagos feladatú adta, hogy dolgozzák ki a szennyeződések megszüntetésének módszereit. a naponta 18-20 000 köbméter ipari vizet feldolgozó vállalatnál 6 000 köbméter szennyvíz keletkezik, s ebből mintegy 2 500 köbméter különösen káros hatású. ezenkívül naponta 10 tonnára tehető a vegyipari hulladék. a balaton és a partvidék környezetvédelme, továbbá a kártérítés nagy összege arra készítette a vállalatot, hogy e problémát véglegesen megoldja.

a kutatócsoport teljesítette megbízatását. sikerült a szennyvezetést a minimálisra csökkenteni. a minimális maradvány sem kerül azonban a balatonba, mert a tisztított vizet is elvezetik.

a nitrokémia vállalat a kutatócsoport tapasztalatait más vállalatoknak is a rendelkezésére bocsátja. máris több vállalattal, főleg vegyipari üzemmel, kötött ilyen célú szerződést. /mti/

...-

-2-

bb. 4. kedvező tapasztalatok - nem okozott fennakadást az ügyintézésben a tanácsi dolgozók munkaidejének csökkentése

1 -don/mm/e zs la

1973. június 11.

a legutóbbi két hétvégén először voltak szabadszombatosok a tanácsi dolgozók: budapesten csaknem 3,500 apparátusbeli tért át a 44 órás munkahétre. az új, mindössze félhónapos munkarend tapasztalataiból még nem lehet messzemenő következtetéseket levonni, de - a kerületi tanácsi vezetők tájékoztatása szerint - annyi megállapítható, hogy a munkaidőcsökkentés a lakosság ügyeinek intézésében nem okozott fennakadást.

zuglóban például - ahol folyamatosan figyelemmel kísérik az apparátus munkáját - a tanácsi dolgozók a megrövidített munkaidőt jól kihasználva intézték a helybeliek dolgait. elsősorban arra ügyeltek, hogy az időigényes, érdemi intézkedést igénylő ügyek intézése zökkenőmentes legyen.

a 3. kerületi tanácsi dolgozók munkáját dicséri, hogy június 1. óta egyetlen panasz, kifogás, bíráló észrevétel sem hangzott el az apparátus tevékenységével kapcsolatban. a szakigazgatási szerveknél az elmúlt napokban külön vizsgálták az ügyintézésre fordított időt, illetve a törvényes határidők betartását. a megállapítások szerint az ügyintézők jól vizsgáztak: a határidő-tulépések száma csökkent, a feleket ügyeikről idejében tájékoztatták.

csepelen a tapasztalatok szerint az ügyintézési csúcsgazdálkodás napja a péntek. legtöbben a műszaki osztályt keresik fel. a szombati napokon „számottevő”, forgalma csupán az anyakönyvvezetőknek van: az elmúlt két szombaton összesen 19 ifjú pár kötött házasságot. az elmúlt két hét másik tapasztalata, hogy az ügyeket intéző csepeliek zöme már a félfogadási idő kezdetekor „kopogtat”, s a záróra előtti csúcsgazdálkodás megszűnt.

a 8. kerületben viszont még sokan nem tudják, hogy megváltozott a félfogadási időrend: szép számmal vannak, akik a „régigi”, időben - például pénteken 4 óra után - keresik fel az osztályokat. a dolgozók udvariasan, készségesen adnak felvilágosítást, tulmunkaidőben is, de az alaposabb ügyintézés mindenképpen időbenli megjelenést kíván. a fővárosi és valamennyi kerületi tanács hét- fői napokon fél 9-1-ig, szerdai napokon fél 9-5-ig, pénteki napokon pedig fél 1-4 óráig fogadja az ügyfeleket. /mti/

...-

- 3 -

NA

NA

bb. 5. a budapesti fiatalok elhelyezkedési lehetőségei

i hi/gg/e zs -cz

1973. június 11.

Budapest munkaerőigénye az idén is lényegesen meghaladja a tanulmányaikat befejező fiatalok számát. a középiskolákban rövidesen mintegy 16 000 budapesti diák végez, közülük körülbelül 8 000 lány. a tapasztalatok szerint a fiatalok jelentős része közvetlenül érettségi után munkába lép. az ipari szakközépiskolában érettségizők elhelyezése nem okoz különösebb gondot, mind-egyiküknek jut hely a budapesti vállalatoknál, üzemekben, szakképesítésük szerint. a közgazdasági szakirányú középiskolát végzettek szintén jól el tudnak helyezkedni, s különösen azokat várják a vállalatok, intézmények, akik gépelni is tudnak. ugyanis a közgazdasági végzettségű gép- és gyorsírókban budapesten állandó a hiány. a fővárosi gimnáziumokban az idén körülbelül 7 500 szakképzetlen fiatal végez. azok részére, akik nem tanulnak tovább felső fokon, mintegy 3 000 helyet biztosítanak a szakmunkásképzésben. egyébként a fiatalok elhelyezkedését, munkahelyi előmenetelét lényegesen megkönnyíti, hogy a budapesti vállalatok több ezer fiatalot képeznek ki különböző szaktanfolyamokon a következő tanévben. a tanfolyamok időtartama néhány hónaptól több évig terjed.

Ahhoz, hogy valaki munkát vállaljon, természetesen tájékozódnia kell a lehetőségekről. ebből a célból a munkaerőgazdálkodási hivatalokhoz kell fordulni, ahol nyilvántartják a fővárosban rendelkezésre álló nagyszámú munkaalkalmat. a munkaerőgazdálkodási hivatalok lakóhely szerinti illetékesség alapján foglalkoznak az állást kereső fiatalokkal, az alábbiak szerint: az észak-budapesti munkaerőgazdálkodási hivatalnál /13. katona józsef utca 26./, az 1-7., valamint a 12.-16. kerületiek, a dél-budapesti munkaerőgazdálkodási hivatalnál /8. baross utca 124./ a 8.-11., továbbá a 17.-22. kerületi lakosok jelentkezhetnek. az első munkabalépéshez munkakönyvet kell váltani a fővárosi tanács vb munkakönyvkiállító kirendeltségén /8., mező imre ut 8./ szükséges hozzá: személyi igazolvány, utolsó iskolai bizonyítvány és 10 forintos okmánybélyeg.

az általános iskolából kikerülő budapesti fiatalok egy része továbbtanulás helyett minden esztendőben munkába áll különféle üzemeknél, vállalatoknál. az alkalmazás szempontjából fiatalok számát az, aki 18. életévét még nem töltötte be. közülük azonban csak az lehet állandó munkaviszonyban, aki már 14 éves elmult, elvégezte az általános iskolát, vagy annak rendszeres látogatása alól felmentették.
/folyt.köv./

- 4 -

MA

bb. 5. /budapesti fiatalok...folyt./e

a 16 éven aluliak első munkavállalásához törvényes képviselőjük - szülőjük, gyámjuk - hozzájárulása szükséges. fontos intézkedés, hogy fiatalokat nem lehet beosztani egészségre ártalmas, vagy nehéz munkára. tizenhat évesnél fiatalabb dolgozót éjszakai munkára igénybe venni nem szabad. a fiatalokat 16. életévének eléréséig 12, azon túl 6 munkanap pótszabadság illeti meg az évi 12 nap alapszabadságon felül. /mti/

bb. 6. csaknem félezer új gép dolgozik a hps üzemekben

i ol/pá/e sb -cz

1973. június 11.

1975-ben már várhatóan nem lesz létszámihiány a hazai pamut-szövőgyárban, ahol nagyarányú fejlesztést hajtanak végre. a korszerűtlen gépeket termelékenyebb berendezésekkel cserélik fel, s ezáltal lényegében könnyebb lesz a hps-ben dolgozók munkája. a textilipari rekonstrukció során csupán ez az egy vállalat 410 millió forintot fordít új gépek beszerzésére. az újpesti központi gyár részére például 14, eddig az országban egyedülálló teljesítményű lánchurkoló gépet vásároltak. a meglévő, 15 000 négyzetméteres teljesítményű, régebbi berendezések hat dolgozót foglalkoztatnak, az újonnan beszerettek esetében viszont egy gép termelése eléri a 200 000 négyzetmétert, s egy munkás pedig négy ilyen gépet kezelhet. ezek a berendezések gyártják a feldolgozóipar és a vásárlók körében igen kedvelt széles anyagokat, amelyekből például a férfi fehérneműgyár egymaga másfél millió négyzetmétert kért egy esztendőre.

a rekonstrukció keretében a soroksári gyár gépparkjának tulajdonos részét csehszlovák berendezésekkel cserélik fel. ezek közül napjainkban már 380 dolgozik, s további százat kívánnak még munkába állítani a közeli jövőben.

a vállalat a gyártmányfejlesztésben is jelentős korszerűsítést hajtott végre. megtartotta ugyan korábbi, több évtizede jól bevált gyártmány-profilját, azonban ezen belül - jól alkalmazkodva az igényekhez és a technológia fejlődéséhez - már a múlt esztendőben 30 százalékra emelte a szintetikus szálakkal kevert anyagok arányát. ezt az arányt a tárgyidőszak végére duplájára kívánják növelni, s így a termékeknek több mint a felét a tartósabb, könnyebben kezelhető kelmek teszik ki.

egyébként a tervezett rekonstrukció révén a hps a múlt évi 25 millió négyzetméteres termelését 1975-re várhatóan 33 millió négyzetméterre növeli. /mti/

- 5 -

m

bb.7 televízióműsorok - előkészületben

i/zsu/gg/hi/a/-cz

1973. június 11.

változatos műsorokat készít elő a magyar televízió a következő hónapokra. a júliusi műsorok közül a „mesélő városok”, sorozatban párizs következnek. a városról szóló dokumentumfilm után anatole france aragon, guy poissy és beauvoire írásainak tv-film változatát láthatják a nézők tolnay klári, sulyok mária, ruttkai éva, gobbi hidal, páger antal, némethy ferenc és mensáros lászló főszereplésével.

gyöngyösi imre kísértések című filmje giordano bruno utolsó napjait eleveníti meg tv-játék formájában. a cselekmény azt a pillanatot mutatja be, amelyben a főhős választhatott az élet és a tudományos igazság megtagadása között. filmre viszik csiky gergely mákvirágok című darabját, melyet a színházak már 1880 óta játszanak. a darab bemutatja a kiegyezés utáni társadalom parazitáit, szélhámosait, lezüllött alakjait. a fordulatos meséjű, színes karakterekkel teli vígjáték főbb szerepeit feleki kamill, lontay margit, sztankay istván, horváth józsef, schütz ila, sütő irén játsszák.

akiket a képzőművészet érdekel, bizonyára örömmel fogadják majd a schaar erzsébet szobrászművésznőről készült portréfilmet, melyben legutóbbi alkotó korszakáról, a munka közben adódó nehézségekről, és az új eredményekről vall.

a zenei programok kedvelői a „mesteriskola”, sorozatban herz ottót, az egyesült államokban élő világhírű zongoraművészt láthatják majd, aki a különböző zenei műfajokról, a daléneklésről, bartókkal és kodálllyal fenntartott baráti kapcsolatairól beszél partnerével, sándor judittal, az operaház magánénekesével. a fele-fele című műsorban a moszkvai televízió és a magyar televízió közös programját láthatják a nézők, ebben az ecseri lakodalmas, a pjatnyickij együttes műsora, a magyar és szovjet operettmuzsika, valamint a két ország slágereiből készült összeállítás kerül képernyőre./ mti/

NA
--

- 6 -

bb.8. mezőgazdasági üzemmnökök nagykanizsáról

vid/a/cz

1973. június 11.

először bocsát ki falai közül magasan képzett mezőgazdasági szakembereket, üzemmnököket a keszthelyi agrártudományi egyetem nagykanizsai agronómiai főiskolai kara. a korábban felsőfoku technikusként működött intézmény nappali tagozatáról 44 fiatal szakember indul rövidesen munkahelyére, a zalai és az ország más vidékein levő termelőszövetkezetekbe. a szigorlatozó mezőgazdasági üzemmnökök jelentős része termelőszövetkezeti ösztöndíjjal tanult, így ők saját falujukba illetve termelőszövetkezetükbe mennek vissza, a többiek pedig pályázaton kaptak állást.

a nagykanizsai felsőfoku oktatási intézmény rövid főiskolai működése alatt megkezdte a speciális szakemberképzést is. azok a hallgatók, akik a következő években végeznek, speciális szakokat választhatnak, érdeklődési körüknek megfelelően például vetőmagtermesztést, takarmánytermesztést vagy gyepgazdálkodást választhatnak fő tantárgyként./mti/

--

bb.9. pórujljárt áruházi tolvajok

bc/gg/a/hi/-cz

1973. június 11.

az egyik budapesti áruházban különféle cikkeket lopott katona mihályné morzsa katalin 23 éves segédmunkás és élettársa, barkóczi jenő 36 éves alkalmi munkás, mindketten tisztaroffi lakosok. az egyik budapesti áruházban a férfi előbb zoknit, majd egy pulóvert és két garbót emelt el, s a mellett, falazó, élettársa táskájába dugta. a konfekcióosztályon szerepet cseréltek: itt az asszony egy szoknyát lopott el, miközben a férfi figyelt. egy rendész azonban észrevette őket, s amikor el akarták hagyni az áruházat, feltartóztatta a két tolvajt. a táskából mintegy 700 forint értékű lopott holmi került elő.

a központi kerületi bíróság katona mihálynét - figyelembe véve, hogy lopásért korábban többször megbüntették - egy évi és három hónapi szabadságvesztésre, barkóczi jenőt öt hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

NA
--

- 7 -

bb.10. kilencvenöt közlekedési baleset történt a hét végén

1/vt/gk/a/-cz

1973. június 11.

változatlanul szomorú képet mutat a hét végi baleseti statisztika. a belügyminisztériumtól kapott hétfő reggeli tájékoztatás szerint az elmúlt 48 órában 95 közlekedési baleset történt az országban. tizenegy hallálal végződött, ketten életveszélyesen, negyvenötön súlyosan, harmincheten pedig könnyebben sérültek meg.

x x x

a somogy megyei böhönye határában ifj. markovics istván 20 éves fogtechnikus, pécsi lakos személygépkocsijával egy telefonoszlopnak ütközött és az árokba borult. a baleset következtében a gépkocsiban utazó id. markovics istván 47 éves fogtechnikus olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a 71 éves özv. markovics istvánné és a gépkocsivezetője, ifj. markovics istván életveszélyes, a 43 éves markovics istvánné - valamennyi pécsi lakos - súlyos sérüléseket szenvedett. a baleset ügyében a vizsgálat tart.

a tolna megyei duzs és csibrák közötti úton száraz györgy 25 éves rakodómunkás, duzsai lakos motorkerékpárjával az utpadkán lévő betonkorlátnak ütközött és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset oka: gyakorlatlan vezetés. száraz györgynek nem volt gépjárművezetői engedélye sem és bukósisak nélkül közlekedett. /mti/

--

bb.11. a kutba fulladt egy 9 éves kisfiú

1/vt/gk/a/-cz

1973. június 11.

mikófalva határában radics dénes 9 éves tanuló, mikófalvai lakos a legelőn vízhozás közben a kutba esett és a vízbe fulladt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

9.10/a

- 8 -

bb.13. a zajártalommal foglalkozik e héten a telefondoktor

1 vt/fk/ok -cz

1973. június 11.

a külvilág üzeneteit az ember számára a fül közvetíti. a hallószervünket fenyegető ártalmakról beszél a június 11. és 17. közötti héten a 171-925 számon jelentkező telefondoktor. tájékoztatja a hozzárodulókat arról is, mi a tennivaló a hallásromlás megelőzése érdekében, hogyan lehet védekezni az üzemi zajártalom ellen. tanácsokat ad a nagyohallóknak is. a téma npirendre tűzését indokolja - hogy hazánkban is - mint általában a civilizált országokban - a nagyohallás elterjedt népbetegség. több mint 100 ezer ember dolgozik olyan munkahelyen, ahol lassan, de szinte törvényszerűen bekövetkezik a halláscsökkenés, mint munkakörü-
ártalom. már kisgyermekkorától ajánlatos figyelni a gyanús jelekre, különösen hurutos betegségek után. a két-háromhetes csecesemő hallását is érdemes gyengéden próbára tenni, de előzőleg célszerű, ha a szülő kikéri az orvos és a védőnő tanácsát. /mti/

--

bb.14. finn küldöttség az mszbt-nél

tr/ok -cz

1973. június 11.

eero salmi főtitkárhelyettes vezetésével budapestre érkezett a finn-szovjet baráti társaság küldöttsége, amely az mszbt meghívására egy hetet tölt hazánkban. a delegációt a ferihegyi repülőtéren regős gábor, a magyar-szovjet baráti társaság titkára fogadta. /mti/

--

9.55/ok

- 9 -

Tb 1200

bb.15. garamvölgyi józsef

gk/ok -cz

1973. június 11.

művelődésügyi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn közművelődési delegáció utazott az ndk-ba és Lengyelországba a közművelődés tapasztalatainak tanulmányozására./mti/

bb.16. visszaérkezett rómapól

gk/ok -cz

1973. június 11.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának pártmunkásküldöttsége, amely pálos tamásnak, a kb osztályvezető-helyettesének vezetésével az olasz kommunista párt központi bizottságának meghívására június 4. és 9. között tartózkodott Olaszországban./mti/

bb.17. ujságíró delegáció

fk/ok -cz

1973. június 11.

utazott hétfőn Olaszországba pethő tiber, a magyar nemzet fő-szerkesztője, a muosz alelnök vezetésével a II. európai ujságíró találkozóra, mely június 12. és 19. között rendeznek Capriban./mti/

bb.18. akadémiai küldöttség utazott Rómába

tr/ok -cz

1973. június 11.

tényi Pál akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkár-helyettesének vezetésével akadémiai küldöttség utazott Rómába, ahol tárgyalásokat folytat a Centre Nazionale delle Ricerche-vel az olasz kutatási központtal a két szerv közötti tudományos együttműködés 1973-75. évi munkatervéről./mti/

10.25/ok

- 10 -

bb.19. Moszkvába utazott a partizán szövetség küldöttsége

k vt/fk/ok -cz

1973. június 11.

a háborús veteránok szovjet bizottságának meghívására hétfőn délelőtt -usztia Gyula főtitkár vezetésével - Moszkvába utazott a magyar partizán szövetség küldöttsége. ott-tartózkodásuk során tárgyalásokat folytatnak a szovjet testvérszervezet vezetőivel a két felet kölcsönösen érdeklő kérdésekről, az együttműködés továbbfejlesztéséről./mti/

bb.20. hazaérkezett Moszkvából az MSZMP pártmunkásküldöttsége

tr/ok -cz

1973. június 11.

vasárnap hazaérkezett Moszkvából az MSZMP pártmunkásküldöttsége, amely nagy Miklósnak, a központi bizottság osztályvezetőjének vezetésével június 4-től 9-ig tartózkodott a szovjetunióban és tanulmányozta az SZKP tapasztalatait a tömegkultúrális munkaterületén.

a küldöttséget a keleti pályaudvaron dr. Kornidesz Mihály, a kb. osztályvezető helyettese fogadta. jelen volt B. Sevikin, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa./mti/

bb.21. megkezdődött a tizenhatodik ásatási idény Gorsiumban

vid/ok -cz

1973. június 11.

a táci Gorsiumban, hazánk egyik legjelentősebb római kori ásatásának színhelyén, hétfőn megkezdődött az idei, immár tizenhatodik ásatási idény. a régészek dr. Fitz Jenőnének, a Fejér megyei múzeumok igazgatójának a vezetésével láttak munkához, hogy újabb területet tárjanak fel a hajdan két négyzetkilométeren fekvő, 10-20 ezer lakosú város maradványaiból. a kutatást az idén is a fórumon folytatják. három helyen látnak munkához. befejezik a két bazilika közötti atriumos lakóház feltárását és megkezdik a helyreállítását. a két fő utca kereszteződésénél a fórum bejáratánál jelentős leletre számítanak a régészek: feltételezik, hogy ezen a helyen is felfedezik a hajdani diadalív maradványait. a feltárás harmadik része a császárkultusz szentélykerületének észak-keleti részén folytatódik. a régészek feltételezik, hogy ezen a területen újabb épületekre, esetleg szentélyekre bukkanak.

a Gorsiumi ásatásokat az idén nemzetközi ifjúsági tábor is segíti: a műszaki egyetem Kisz bizottsága ugyanis a feltárás színhelyén hívja létre a hagyományos ifjúsági régésztábort./mti/

10.50/ok

- 11 -

bb.22. áruszállítás és áruátvétel - a fővárosi népi ellenőrzési bizottság vizsgálata

i/bc/fk/a/zs

1973. június 11.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság hétfői ülésén a többi között megtárgyalta az áruszállítás és az áruátvétel szervezésével, az ipari és a kereskedelmi vállalatok szállítási együtműködésével kapcsolatos vizsgálat tapasztalatait az iparcikk-kereskedelem területén.

a gazdaságirányítás alapvető változásával egyidejűleg bekövetkezett új termékgazdálkodási rendszerben a közgazdasági szabályozó rendszer az áru útjának ésszerű rövidítésében biztosítja az egyes szervezetek érdekelttségét. ha a nagykereskedelem kiskereskedelmi tevékenységet is folytat - a többlet költségek viselése mellett - hozzájut mind a nagy, mint a kiskereskedelmi árréshez. hasonló a helyzet akkor, ha a kiskereskedelem közvetlenül az ipartól szerzi be az értékesítési forgalmához szükséges áruanyagot, vagy ennek egy részét.

a korábbi termékgazdálkodási rendszerben kijelölt értékesítési csatornák megszüntetése, az eladók közötti választás lehetőségének biztosítása elősegítette a jobb áruellátást, sok esetben javította a választékot, rövidítette az áru útját a fogyasztókhöz, növelte a gazdasági eredményt.

a termelő, valamint a kereskedelmi vállalatok kapcsolatát nagy mértékben befolyásolta, hogy a korszerű, jó minőségű cikkek közül a belvárosi kereslet általában nagyobb volt, mint a vidéki. a vizsgált időszakban növekedett és bővült a választék az olcsóbb és az alapvető ruházati igények kielégítését szolgáló cikkek közül, a csecsemő- és gyermekruházati termékek közül, s több új, korszerű, divatos cikk jelent meg az üzletekben.

a javuló kínálat ellenére a fogyasztói kereslet elmaradt a tervezettől. ennek okait az érdekelt gazdálkodó szervek nem érzékelték kellő időben. a vizsgált vállalatok nem megfelelő alaposítással és nem összehangoltan mérték fel a fogyasztói kereslet alakulását. ennek következtében az ipari vállalatok későn reagáltak a keresletben bekövetkezett lényeges változásokra, s a kereskedelem sem folytatott rugalmas értékesítési tevékenységet. a kapcsolatok sokrétűsége miatt számos probléma merült fel, amelyeket csak a piac teljes áttekintésével, az üzletpolitika kellő összehangolásával lehet megoldani.

/folyt.köv./
11.05/a

Tó1200

- 12 -

bb.22./ áruszállítás....folyt./-a

a komplex áttekintés hiánya elsősorban ott okozott nehézséget, ahol az alap-, kellék-és segédanyaggyártás elkülönült a késztermékgyártástól, így a méteráruiparban, a konfekcióiparban, a bőriparban, a bőrkereskedelemben és a cipőiparban,

a termelő és a nagykereskedelmi vállalatok között a szállítási szerződés a legjellemzőbb szerződéses forma. e szabályok az esetek többségében az ipari vállalatok által lényegesnek tartott, s általuk meghatározott feltételeket tartalmazták. a feltételeket, valamint a szállítási szerződésekben foglaltakat, mind az ipari, mind a kereskedelmi vállalatok gyakran figyelmen kívül hagyták. az együttműködés ilyen laza módja gyakran nem biztosította a megrendelt áruk kiszállításának meggyorsítását, megfelelő ütemben történő érkezését, kellő átvételét, illetve a belső szállítás volumenének lehetséges mértékű csökkentését.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat tapasztalatai alapján több javaslatot tett az illetékeseknek./mti/

-.-

bb.23. közlekedési balesetek budapesten

fk/ok -cz

1973. június 11.

a xiv. kerületben az egressy ut és gizella utca kereszteződésében márai andrás 27 éves szerelő, budapesti lakos motorkefépárjával elütötte mohácsi katalin 78 éves nyugdíjas, budapesti lakost. márai andrás súlyos, nem életveszélyes, mohácsi katalin könnyű sérüléssel szállították a mentők kórházba.

meiszter józsef 36 éves gépkocsivezető, gyáli lakos tehergépkocsival ix. kerület, boráros téren lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte holló szilvia 10 éves tanuló, budapesti lakost. a kislányt a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. meiszter józsef ellen eljárás indult.

/mti/
11.15/ok

-.-
- 13 -

Tó1200

bb.22. áruszállítás és áruátvétel - a fővárosi népi ellenőrzési bizottság vizsgálata

i/bc/fk/a/zs

1973. június 11.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság hétfői ülésén a többi között megtárgyalta az áruszállítás és az áruátvétel szervezésével, az ipari és a kereskedelmi vállalatok szállítási együttműködésével kapcsolatos vizsgálat tapasztalatait az iparcikk-kereskedelem területén.

a gazdaságirányítás alapvető változásával egyidejűleg bekövetkezett új termékforgalmazási rendszerben a közgazdasági szabályozó rendszer az áru útjának ésszerű rövidítésében biztosítja az egyes szervezetek érdekelttségét. ha a nagykereskedelem kiskereskedelmi tevékenységet is folytat - a többlet költségek viselése mellett - hozzájut mind a nagy, mint a kiskereskedelmi árréshez. hasonló a helyzet akkor, ha a kiskereskedelem közvetlenül az ipartól szerzi be az értékesítési forgalmához szükséges áruanyagot, vagy ennek egy részét.

a korábbi termékforgalmazási rendszerben kijelölt értékesítési csatornák megszüntetése, az eladók közötti választás lehetőségének biztosítása elősegítette a jobb áruellátást, sok esetben javította a választékot, rövidítette az áru útját a fogyasztókhoz, növelte a gazdasági eredményt.

a termelő, valamint a kereskedelmi vállalatok kapcsolatát nagy mértékben befolyásolta, hogy a korszerű, jó minőségű cikkek közül a belső kereslet általában nagyobb volt, mint a kínálat. a vizsgált időszakban növekedett és bővült a választék az olcsóbb és az alapvető ruházati igények kielégítését szolgáló cikkek közül, a csecsemő- és gyermekruházati termékekből, s több új, korszerű, divatos cikk jelent meg az üzletekben.

a javuló kínálat ellenére a fogyasztói kereslet elmaradt a tervezettől. ennek okait az érdekelt gazdálkodó szervek nem érzékelték kellő időben. a vizsgált vállalatok nem megfelelő alapos-sággal és nem összehangoltan mérték fel a fogyasztói kereslet alakulását. ennek következtében az ipari vállalatok későn reagáltak a keresletben bekövetkezett lényeges változásokra, s a kereskedelem sem folytatott rugalmas értékesítési tevékenységet. a kapcsolatok sokrétűsége miatt számos probléma merült fel, amelyeket csak a teljes áttekintésével, az üzletpolitika kellő összehangolásával lehet megoldani.

/folyt.köv./
11.05/a

Tó 1200

- 12 -

bb.22./ áruszállítás....folyt./-a

a komplex áttekintés hiánya elsősorban ott okozott nehézséget, ahol az alap-, kellék-és segédanyaggyártás elkülönült a késztermékgyártástól, így a méteráruiparban, a konfekcióiparban, a bőriparban, a bőrkereskedelemben és a cipőiparban,

a termelő és a nagykereskedelmi vállalatok között a szállítási szerződés a legjellemzőbb szerződéses forma. e szabályok az esetek többségében az ipari vállalatok által lényegesnek tartott, s általuk meghatározott feltételeket tartalmazták. a feltételeket, valamint a szállítási szerződésekben foglaltakat, mind az ipari, mind a kereskedelmi vállalatok gyakran figyelmen kívül hagyták. az együttműködés ilyen laza módja gyakran nem biztosította a megrendelt áruk kiszállításának meggyorsítását, megfelelő ütemben történő érkezését, kellő átvételét, illetve a belső szállítás volumenének lehetséges mértékű csökkentését.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat tapasztalatai alapján több javaslatot tett az illetékeseknek./mti/

-.-

bb.23. közlekedési balesetek budapesten

fk/ok -cz

1973. június 11.

a xiv. kerületben az egressy ut és gizella utca kereszteződésében márai andrás 27 éves szerelő, budapesti lakos motorke-rékpárjával elütötte mohácsi katalin 78 éves nyugdíjas, budapesti lakost. márai andrás súlyos, nem életveszélyes, mohácsi katalint könnyű sérüléssel szállították a mentők kórházba.

meiszter józsef 36 éves gépkocsivezető, gyáli lakos tehergépkecsival ix. kerület, boráros téren lévő kijelölt gyalog-átkelőhelyen elütötte holló szilvia 10 éves tanuló, budapesti lakost. a kislányt a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. meiszter józsef ellen eljárás indult.

/mti/
11.15/ok

-.-
- 13 -

Tó 1200

bb.24. meghalt szabolcs legidősebb embere
vid/ok -cz

1973. június 11.

104. életévében meghalt özvegy csákányi andrásné, vitál zszussanna nyiregyházi lakos. ez időszerint ő volt nyiregyháza, s egyben szabolcs-szatmár megye legidősebb állampolgára. nyiregyházán látta meg a napvilágot. egész életében alig mozgult ki a városból. férje tanyai postás volt, korán elhunyt így csákányiné 53 évig volt özvegy. gyermekeinek, unokáinak, déd-és ükunokáinak száma eléri a negyvenet./mti/

-.-

bb.25. napközis tábor nyílt szombathelyen

vid/kz/ok -cz

1973. június 11.

az idei nyárra a szombathelyi városi tanács minden eddiginél nagyobb napközis tábort szervezett a megyeszékhely fiataljai részére. a több mint hétszáz általános iskolás befogadó tábor hétfőn nyitotta meg kapuit. a gyermekeknek az ifjúsági sporttelep és a városi strandfürdő lesz a törzshelye. rossz idő esetén két iskolában foglalkoznak velük a pedagógusok, illetve pedagógus jelöltek, a tanítóképző intézet és a tanárképző főiskola hallgatói.

az eddigi tapasztalatok és a gyermekek körében végzett közvélemény kutatás alapján az idén több uszás-oktatást, sportfoglalkozást, játékot, turisztikát iktattak a nyári programba. sor kerül autóbussz kirándulásokra, a megye nevezetességeinek megtekintésére, filmvetítésekre, s a berzsenyi dániel megyei könyvtár ifjúsági részlegével együttműködve megszervezték a tanulók könyvtári foglalkoztatását, és a kresz oktatást is. /mti/

-.-

bb.26. színesedik a szatymazi őszibarack - jó termést várnak a gazdaságok

vid/kz/a/-cz

1973. június 11.

házánk összes őszibaracktermésének 30 százalékát a szatymazi tájkerület adja. a korán érő fajták már színesednek és nyolc-tíz nap múlva megjelenik a piacon az ízletes nyári gyümölcs.

/folyt.köv./

11.15/a

- 14 -

bb.26./ színesedik....folyt./-a

a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központjának szakemberei termésbecslő szemlét tartottak az ültetvényeken. megállapításuk szerint jó közepes termést szüretelhetnek a nagyüzemi és háztáji gazdaságok. a várható hozamot kedvezően befolyásolta a kiadós csapadék. csupán a mék vállalat 1 000 vagon őszibarack felvásárlását tervezi. ezenkívül a gazdaságok közvetlenül is értékesítenek, többszáz vagon árut pedig konzervipar dolgozza fel.

a gazdaságok zömében a különböző időpontokban érő fajták arányát úgy alakították ki, hogy egész nyáron folyamatosan legyen a szedés. nagyobb tsz-ek a közös terület és a háztáji földek gyümölcsét együtt szállítják, hogy a szövetkezeti tagoknak ne kelljen bajlódniuk a piacolással, több idejük maradjon a közös munkára./mti/

-.-

bb.27. másodvetéssel pótolják a szárazság okozta károkat a vas megyei tsz-ek

vid/kz/a/-cz

1973. június 11.

vas megye határának egyes részein későn hullott a csapadék, a növényzet az eső után sem lett életképes. főleg a kavicsos talaju határrészekeken a hegyháti és cseri tájegységeken száradtak ki tavaszi kalászosok, pillangósok és cukorrépa vetések. a földjüket újból bevetik. a másodvetéshez a tsz-ek zöme rendelkezik a megfelelő mennyiségű és minőségű takarmánynövény maggal, s az ilyen irányú igényeket a vetőmagtermelő vállalat is azonnal kielégíti. /mti/

-.-

bb.28. tűz pusztított a pécsi börgyár rostmübor raktárában

vid/kz/ok -cz

1973. június 11.

tűz pusztított hétfőre virradóan a pécsi börgyár területén, a rostmübor raktárban. hajnali két órakor riasztották az állami tűzoltókat, akik az üzem önkéntes tűzoltóival együtt vették fel a küzdelmet a lángözönnel, amely az ezer légköbméter nagyságu, földszintes épületben tombolt. megfeszített erővel jó egy órai munkával 3 óra 15 percre a tüzet sikerült lokalizálniuk. a biztonsági munkák azonban még hét óráig eltartottak. /folyt.köv./

11.30/ok

- 15 -

bb.28./ tűz pusztított ... folyt./ok

a tűz következtében tönkrement a 20 méter hosszú, 16 méter széles korszerű, vasbetonvázas raktárhelyiség, a benne lévő valamennyi közművezeték. az előzetes becslések szerint az épületekár egy-másfél millió forint körül van. a lángok martaléka lett a benne tárolt mintegy 15-20 tonna készáru, amelynek értéke körülbelül 600-700 ezer forint.

mivel a raktárhoz közvetlenül csatlakozott a rostmübor üzem, a vezetékek leégése miatt átmenetileg a termeléssel is le kellett állni. a börgyár saját szakiparos részlege máris dolgozik a közműhálózat javításán, átkötésén. előreláthatóan kedden reggel ismét megindulhat a termelés a rostmüborgyárban.

a tűz keletkezésének körülményeit szakértők bevonásával bizottság vizsgálja./mti/

bb.29. 37 millió cserép, 18 millió téglapróbagyártás a tatai új cserépgyárban

vid/kz/a/-cz

1973. június 11.

megkezdtek a próbagyártást az új tatai cserépgyárban. a mintegy 260 millió forintos költséggel épített üzem az ország egyik legkorszerűbb és legnagyobb cserépgyára. az olajtüzelésű alagutkemencékben automatikusan haladnak a cseréppel és téglákkal megpakolt kocsi, s mire kiérnek az alagútból, kész az építőanyag. ezzel a technológiával a legnehezebb és az egészséges legártalmasabb munkáktól mentesítik a dolgozókat. automatikus hőszabályozók gondoskodnak arról, hogy egyenletes, jó minőségű termék kerüljön ki a kemencékből. a korszerű gépek, automatikák egy részét a német demokratikus köztársaságból és az NSZK-ból szállították, a többit a jászberényi aprítógépgyárban készítették.

az új gyárban - teljes kapacitás esetén - évenként 37 millió cserépet és 18 millió kisméretű téglát gyártanak. /mti/

bb.30. várnában rendezik meg

tr/a/ zs/-cz

1973. június 11.

a szocialista országok vöröskeresztes lapjai főszerkesztőinek tanácskozását és az európai nemzeti társaságok információs felülvizsgálatait, a magyar vöröskereszt képviselői hétfőn elutaztak várnába./mti/

12.30/a

- 16 -

bb.31. meghalt beretzk péter, a,, vadvizországi,, felfedezője

vid/kz/a/-cz

1973. június 11.

szegezen 79 éves korában meghalt dr.beretzk péter, európa hírlí ornitológus, a biológiai tudományok kandidátusa, c.egyetemi tanár, nyugalmazott főorvos. nevéhez fűződik a fehér-tői rezervátum megteremtése. ő figyelte fel a harmincas évek elején a szegeddel határos,,vadvizországi,, páratlanul értékes madárvilágára. az ő kezdeményezésére nyilvánították 1935-ben rezervátum-má a területet. kétszázötven madárfajt figyelt meg, s ebből kétszázötvennégy fajt, több mint ezer példányt sikerült begyűjtenie. ezekkel a szegedi móra ferenc muzeum, a józsef attila tudományegyetem állattrendszertani intézete, valamint a budapesti nemzeti muzeum anyagát gyarapította. rendszeresen végzett madárgyűjtéseket. az általa megjelölt dankasirályok, vörösgémek, s egyéb madarak száma tízezerre tehető. a hazai és külföldi szaklapokban csaknem 400 tudományos közleménye jelent meg. életében számos tudományos társaság tagja volt és munkásságáért több kitüntetést kapott./mti/

bb.32. időjárásjelentés

a/-cz

1973. június 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. június 11-én, hétfőn 13 órakor:

a hőmérséklet csökken

északnyugat felől hideg, az atlanti-óceán sarkvidéki térségéből származó levegő érkezett az utolsó 24 órában szárazföldünk fölé. hatására a brit-szigeteken, a skandináv-félsziget déli felén és a német-lengyel síkságon szélesre fordult az idő. elszórtan futó esők vannak, és a hőmérséklet több fokkal csökkent. a hűvös levegő első, gyengébb hulláma ma hajnalban elérte a kárpát medence északnyugati, északi részét. a zavartalan, általában napos, száraz, nyári idő Európában a balkán-félsziget délkeleti térségére és a szovjetunió európai területének déli és középső részeire korlátozódott.

hazánkban vasárnap a délkeleti határvidéken borult, a tízszázalékos középső térségében erősen felhős volt az ég, ezért nem alakulhatott ki számottevő napsütés. az ország többi részén kevesebb volt a felhő és általában 7-14 óráig sütött a nap. a hőmérséklet napközben a délkeleti határvidéken 21-23, máshol 23-27 fokig emelkedett. főként az alföldön, valamint a mátra és a bükk térségében záporok, zivatarok voltak, de a lehullott csapadék mennyisége csak egy-két helyen érte el az 5, kékestetőn a 6 mm-t. hétfő hajnalra 12-19 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős volt az ég, csapadékot sehonnán sem jelentettek. 11 órára 22-24 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 21.6 fok volt, a százéves átlagnál 1.9 fokkal magasabb.

/folyt.köv./
13.00/a

- 17 -

bb.32./ időjárásjelentés...folytv./-a

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 21 fok volt.

a duna vízállása budapestnél 355 cm.

várható időjárás kedd estig:

felhőátvonulások, szórványos futó esővel, egy-két helyen h zivatarral.

többfelé élénk, időnként erős északnyugati, északi szél. a nappali felmelegedés gyengül.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 19-24 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig:

változékony idő, helyenként futó eső, esetleg zivatar. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 11-16 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 21-27 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható /mti/

--

bb.33. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke június 11-én 13 óráig:

se/a/-cz

1973. június 11.

1. munkásgyűlések
2. a fáklya
3. környezetvédelem
4. szabadszombat a tanácsokon
5. elhelyezkedési lehetőségek
6. hps
7. tv műsorok
8. üzemmérnökök
9. áruházi tolvajok

/folyt.köv./
13.05/a

101335

- 18 -

bb.33./ a belföldi...folyt./-a

10. közlekedési balesetek
11. kutba fulladt egy kisfiú
12. vasuti baleset
13. zajártalom
14. finn küldöttség
15. elutazott garamvölgyi
16. hazaérkezett rómból az szmb küldöttsége
17. ujságíró delegáció
18. akadémiai küldöttség
19. moszkvába utazott a partizán küldöttség
20. hazaérkezett a pártmunkásküldöttség moszkvából
21. ásatások
22. áruszállítás
23. közlekedési balesetek
24. meghalt szabolcs legidősebb embere
25. napközis tábor
26. szatymazi őszibarack
27. másodvetés
28. tűz pécsett
29. próbagyártás tatán
30. a vöröskereszt lapjai főszerkesztőinek értekezlete
31. meghalt beretzk péter
32. időjárás
33. hírjegyzék

--

bb.34. beérett a szomolyai cseresznye

vid/kz/ok hgy

1973. június 11.

beérett a borsod megyei szomolya község határában termő különleges rövidszáru, szivalaku - fekete cseresznye. megkezdtek a szedését és a szállítását. nagyobb részét a miskolci hűtőház tartósítja. a termés a vártnál kevesebb, s így az idén csak mintegy hat vagonnal tudnak felvásárolni belőle./mti/

--

13.15/ok

- 19 -

101335

bb.35. magyar küldöttség utazott a kgst rádiótechnikai állandó bizottságának dubrovniki ülésére

i sl/tr/sb/ok hgy

1973. június 11.

dr.horgos gyula, kohó- és gépipari miniszter vezetésével hétfőn magyar küldöttség utazott dubrovnikba a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának kedden kezdődő 24. ülésére./mti/

bb.36. új délszláv és német oktatási-művelődési intézmények baranyában - nemzetiségi bizottság alakult pécsen

vid/kz/ok hgy

1973. június 11.

hétfőn pécsen megalakult a baranya megyei nemzetiségi bizottság. a bizottság elnöke, dr.krauth jános, aki egyben a magyarországi németek demokratikus szövetségének elnöke is. közölte, hogy az új megyei tanács a korábbi albizottság helyett állandó nemzetiségi bizottságot választott. ez a határozat is jelzi, hogy a tanács a jövőben az eddiginél nagyobb figyelmet szentel a baranya területén élő délszlávok és németek sorsának.

mint ismeretes: a baranya megyei tanács a múlt év őszén - az országban elsőként - együttműködési szerződést kötött a délszláv és a német nemzetiségi szövetségekkel, s ez a megállapodás jó keretet nyújt a most megalakult nemzetiségi bizottság működésének. a megyében a következő években fontos nemzetiségi oktatási és művelődési intézményeket hoznak létre. pécsen új délszláv iskolát, bolyban pedig német diákkollégiumot építenek. mohácsi délszláv néprajzi múzeumot, mecseknádasdon pedig német néprajzi kiállítást nyitnak. a nemzetiségek helyzetének jobb megismerése végett demográfiai felmérés történik a baranyai délszláv és német településeken.

a bizottság az idén - többek között - a nemzetiségi oktatás fejlesztésének és a nemzetiségi pedagógusok továbbképzésének a nemzetiségek honismereti munkájának és helytörténetírásának, valamint a baranyai délszlávok és németek néprajzi gyűjtőmunkájának a kérdéseivel foglalkozik./mti/

13.20/ok

- 20 -

10/13/35

bb.37. egymillió dolláros üzlet - szénmosót és iszapkezelőt szállít a tatabányai szénbányák spanyolországba

vid/kz/ok hgy

1973. június 11.

a tatabányai szénbányák piackutatói 1970-ben keresték fel először spanyolországot. azóta két üzemet terveztek és adtak át rendeltetésének a spanyol cégek megrendelésére. egy korszerű széndusító és egy ércelőkészítő művet helyeztek üzembe. mindkét ipari létesítmény kifogástalanul működik, s a pontos, megbízható munka újabb üzletkötések feltételét teremtetve meg a spanyol piacokon. a napokban ismét sikeres üzletkötéssel tértek haza spanyolországból a tatabányai szénbányák képviselői. a hunaso /a spanyol állami szénbányák/ csaknem egymillió dollár értékben szénmosó és iszapkezelő művet rendelt a nálunk működő szénbányája részére. a tatabányai szénbányák ismét kedvező határidőkre vállalkozott; a vállalat víztisztító és dúsító berendezések gyára 13 hónap múlva már szállítja az alkatrészeket és 24 hónap múltán átadja rendeltetésének spanyolországban az új létesítményt. az óránként 90 tonna teljesítményű szénmosó és iszapkezelőmű tatabányai mérnökök által kidolgozott új eljárással működik majd. a gépek szerelése, üzembe helyezése is a tatabányai szakemberek irányításával történik./mti/

bb.38. elutazott a laoszi hazafias front küldöttsége - nouhak phoumsavan nyilatkozata

tr/tf/tr/ok zs hgy

1973. június 11.

hétfőn elutazott budapestről a laoszi hazafias front központi bizottságának küldöttsége, amely nouhak phoumsavan-nak, a front központi bizottsága titkársága tagjának vezetésével ötnapos látogatást tett hazánkban. a delegáció az mszmp központi bizottságának és a hazafias népfront országos tanácsának vendége volt. a küldöttséget - amelynek tagja volt sisana sisane és khamphay bounha, a front központi bizottságának tagja - a ferihegyi repülőtéren gyenes andrás, az mszmp külügyi osztályának vezetője és s.hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára bucsuztatta.

Látogatása során a laoszi delegációt fogadta kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, megbeszélést folytatott a küldöttséggel pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára. a vendégek gödöllőn - a ganz árammérő gyárában - magyar-laoszi szolidaritási nagygyűlésen vettek részt, majd megismerkedtek budapest nevezetességeivel és ellátogattak vidékre is.

/folyt.köv./

- 21 -

14.10/ok

14/14/35

bb.38./ elutazott a laoszi hazafias front folyt./ok

a repülőtéren - az elutazás előtt - nouhak phoumsavan tóth ferencnek, az mti tudósítójának adott nyilatkozatában elmondotta:

- a tárgyalások és találkozók során az egyetértés és barátság szellemében magyar elvtársainkkal kölcsönösen tájékoztattuk egymást országaink helyzetéről, áttekintettük a nemzetközi élet, az imperialista ellenes harc időszerű kérdéseit és a kétoldali kapcsolatokat. személyes tapasztalatainkból is meggyőződhattünk arról, hogy az mszmp, a magyar kormány, Magyarország népe testvéri segítséget és baráti támogatást nyújt Laosznak, a laoszi népnek honvédó harcához.

a laoszi belső helyzettel kapcsolatos kérdésre a küldöttség vezetője elmondta, hogy az idén február 21-én született egyezmény - amelyet a laoszi hazafias erők és a vientiane-i kormány képviselői írtak alá a béke helyreállításáról és a nemzeti egységről - a következő alapelveket foglalja magában: be kell szüntetni a laoszi belügyekbe való beavatkozást, saját dolgaikat a laosziaknak - a mostani helyzet alapján - maguknak kell megoldaniuk, garantálni kell a nép demokratikus szabadságjogait, s a laoszi hazafias erőknek méltó helyet kell elfoglalniuk az állam politikai szervezetében.

- a laoszi hazafias front - az egyezmény szigorúan végrehajtotta: tüzszüneti parancsot adott ki, szabadon bocsátotta a korábban elfogott amerikai foglyokat, ésszerű javaslattervezetet terjesztett elő ideiglenes koalíciós nemzeti kormány és nemzeti konzultációs politikai tanács létrehozására, valamint a két kulcsfontosságú város, vientiane és luang prabang semlegesítésének módjait. a vientiane-i kormány azonban szabotálja ezt az egyezményt. az amerikai imperialisták segítségével és thaiföldi reakciós katonai csapatok beavatkozásával több fegyveres támadást indítottak azért, hogy visszafoglalják a felszabadított területeket. amerikai repülőgépek - köztük b-52-ek is - az egyezmény aláírása óta bombázták, pusztították laosz felszabadított területeit, s május közepéig mintegy 5,200 berepülést és felderítést hajtottak végre. mindez bizonyítja, hogy még nem hagytak fel a laoszi nép ellen irányuló neokolonialista politikával, amely az amerikai imperialisták általános terveit közé tartozik, súlyosan veszélyezteti indokina békéjét. ebben a helyzetben a laoszi nép elszántan küzd az egyezmény megvalósításáért, a hosszútávú béke megőrzéséért, nemzeti egységének megvalósításáért, nemzeti jogainak biztosításáért. szilárdan hisszük, hogy harci elszántságával a laoszi nép - élve a szocialista országok támogatását, a világ békeszerető népeinek segítségével - meggyőzi az amerikai imperialisták és a vientiane-i kormány szabotázs-akcióját. tovább erősítjük testvéri szolidaritásunkat a vietnami és kambodzsai néppel, és önvédelmi jogainkkal élve meg fogjuk őrizni szabadságunkat, felszabadított övezeteink függetlenségét - fejezte be nyilatkozatát a laoszi küldöttség vezetője.
/folyt.köv./

14.25/ok

NA 14°

- 22 -

bb.38./ elutazott a laoszi hazafias front ... 2. folyt./ok

a laoszi hazafias front küldöttségének látogatásáról kiadott közlemény a többi között leszögezi, hogy a laoszi hazafias erők tevékenyen munkálkodnak a februári egyezmény megvalósításán, így a nemzeti koalíciós egységkormány létrehozásán is. határozottan fellépnek az imperialista erők mesterkedései és az ország belügyei-be való beavatkozási kísérletei ellen. a tárgyalásokon magyar részről biztosították a laoszi hazafias front küldötteit, hogy a magyar népköztársaság továbbra is támogatja a laoszi hazafias erők igazságos harcát és békés építőmunkáját. a tárgyalásokon hangsúlyozták: további szívós politikai küzdelmet kell folytatni a laoszi béke és nemzeti egység megteremtéséért, valamint a vietnami háború beszüntetéséről és a béke helyreállításáról szóló egyezmény végrehajtásáért. elítélték az amerikai egyesült államok mabodzsza elleni bombázásait, követelték azok beszüntetését. leszögezték: indokina népeinek elidegeníthetetlen jogá, hogy minden külföldi beavatkozástól mentesen saját maguk döntsenek sorsukról./mti/
bb.39. a mém felhívása a nyári mezőgazdasági tüzek megelőzésére

i jf/gg/sb/ok hgy

1973. június 11.

az előző évek tapasztalatai alapján a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium - a bm országos tűzrendészeti parancsnokságával egyetértésben - felhívja az állami gazdaságok igazgatóinak, a termelőszövetkezetek elnökeinek és a mezőgazdasági tevékenységet folytató más szervek vezetőinek figyelmét arra, hogy a kalászos gabonák aratásánál és betakarításánál következetesen tartsák be az előírt megelőző tűzvédelmi rendelkezéseket. megkülönböztetett gondot kell fordítani arra, hogy csak olyan erő- és munkagépeket üzemeltessenek, amelyek a gépszemlén a műszaki és tűzvédelmi követelményeknek teljes mértékben megfeleltek.

a napi munkák során figyelemmel kell kísérni az üzemelő gépek, eszközök műszaki állapotát. gondoskodni kell ezek tisztántartásáról és karbantartásáról. különösen fontos az elektromos berendezések és vezetékek, az üzemanyag tartályok és vezetékek jó állapota.

a vasutvonalak mellett lábon álló kalászos gabonátáblákat a teljes érés végén, illetve a viaszérés kezdetén - megfelelő tüzelő felszereléssel ellátva - az aratás befejezéséig őriztetni kell. a gabonák aratását a vasutvonal mentén, majd az ahhoz közelebb eső részeken kell elkezdni. a learatott terményt, kombájnszalmát a vasutvonalától legalább 50 méter távolságra el kell hordani. a területet összefüggő - lehetőleg több szakaszos, legalább négy barázda szélességű - védőszántással kell óvni.
/folyt.köv./

- 23 -

14.35/ok

NA 15°

bb.39./a mém felhívása ... folyt./ok

a tartóégetés tűzveszélyes munka, amelynél minden esetben alkalmazni kell a tűzvédelmi előírásokat. a tartóégetés pontos időpontját a helyi tanácsnak előzetesen be kell jelenteni.

a mém felkérte a lakosságot, hogy a vonatból, gépjárműből égő cigarettát, gyufát ne dobjanak ki, a gabonatóblák közelében ne dohányozzanak és tüzet ne gyújtsanak./mtl/
-.-.-

boöe m b a r g ó : f e l o l d á s i g !

bb.40. munkásgyűlések a magyar kommunista párt és a szociáldemokrata párt egyesülésének 25. évfordulóján

zs/ok hgy

1973. június 11.

huszonöt évvel ezelőtt egyesült a magyar kommunista párt és a szociáldemokrata párt. az évforduló alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága levélben köszöntötte a párt minden alapszervezetét és tagját. a pártszervezetek taggyűléseken emlékeznek meg az évfordulóról. csepelen, diósgyőrben és győrött hétfőn ünnepi munkásgyűlések zajlottak le. a gyűlésekre nagyszámban meghívták azokat a kommunistákat és volt szociáldemokratákat, akik negyedszázaddal ezelőtt, felismerve a társadalmi haladásért, a szocializmusért folyó harc követelményeit, elvtársi egységben képviselték a munkásosztály, a magyar nép érdekeit, s aktív szerepet vállaltak a két munkáspárt egyesülésének megteremtésében. a csepeli munkásgyűlésen megjelent kádár jános és marosán györgy. a gyűléseken ott voltak a fiatalabb nemzedékek képviselői is, akik átvették a forradalmi örökséget, megőrizték és őrzik a párt eszméit, politikai és cselekvési egységét.

a munkásgyűlések egységes jelszó jegyében zajlottak le: „éljen a magyar munkásosztály élcsapata: a magyar szocialista párt!”, az ünnepélyes külsőségek között megtartott gyűlések színhelyét mindenütt vörös és nemzeti színű zászlókkal, lenin portréjával díszítették. munkáskórusok felelevenítették a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom hagyományos adalait. a gyűlések a himnusz hangjaival kezdődtek és az internacionáléval fejeződtek be. mindhárom gyűlés forró hangulatu kiállítás volt a munkásosztály egysége, a párt vezetése, a szocializmus építése mellett. az alábbiakban részleteket közlünk a munkásgyűlések szónokainak beszédeiből:

/folyt.köv./

- 24 -

14.45/ok

NA 1500

bb.40./ munkásgyűlések....1.folyt./-a

munkásgyűlés csepelen

a csepeli sportcsarnokban tartott munkásgyűlést borbély sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a csepel vas- és fémművek pártbizottságának első titkára nyitotta meg. a gyűlésen felszólalt csicsics sándor nyugdíjas olvasztár és szabó zsuzsa elektroműszerész.

németh károly a gyűlés előadója, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára méltatva a két párt egyesülésének jelentőségét, többek között a következőket mondta:

- a két párt egyesülésében munkásmozgalmunk több évtizedes tapasztalata öltött testet. a magyar munkásosztály a nehéz sorsfordulók közepette tanulta meg: legfőbb ereje szervezettségében és egységében rejlik. nem a harc elől kitérők, hanem a küzdelmet vállalók egységében, amelyet kommunisták és baloldali szociáldemokraták közös erőfeszítéssel teremtettem meg. 1948-ban a magyar munkásmozgalom sok évtizedes harcának gyümölcse érett be a két munkáspárt egyesülésében, a hatalom meghódításában. rátérhünk a szocialista társadalom építésének útjára. a két párt egyesülése ezért nyitott új korszakot népünk és a magyar munkásmozgalom történetében.

- igaz, voltak viták is a két párt vezetői és tagsága között - mondotta. ellentétek, néha türelmetlenség nehezítette az együttműködést, kölcsönösen követtünk el hibákat is, de ma már történelmi távlatból állapíthatjuk meg: magyarországon nem lett volna gyors újjáépítés, stabilizáció, nem történhetett volna meg a bányák, az üzemek, a bankok, az iskolák államosítása, nem érhetjük volna el a népi és szocialista erők pozíciójának megerősödését a koalícióban, a közigazgatásban, a társadalmi-, gazdasági életben, ha a két párt az alapvető kérdésekben nem jut közös nevezőre.

- hadd emlékeztessenek az egyesülést megelőző időszak egyik fontos eseményére, - mondotta - arra, hogy 1948 februárjában itt, a csepeli sportcsarnokban a felszabadulást követően első ízben ültek össze közös aktívértekezletre a két munkáspárt tagjai. a csepeli kommunisták és baloldali szociáldemokraták harcos fellépése volt ez az egység mellett.

/folyt.köv./
14.30/a

- 25 -

NA 1500

bb.40./ munkásgyűlések.... 2.folyt./-a

együtt követelték a jobboldali szociáldemokraták eltávolítását és hitet tettek a két munkáspárt testvéri együttműködése mellett. nagy örömeinkre szolgál, hogy mai gyűlésünkön itt üdvözölhetjük annak az aktívülésnek sok résztvevőjét, előadóit: kádár jános és marosán györgy elvtársakat.

- az egységes marxista-leninista párt létrejötté nemcsak a munkásosztály győzelme volt, hanem egyben az egész nemzet ügyét szolgálta. olyan fordulat történt, amely a továbbiakban döntő szerepet játszott abban, hogy a magyar nép - a viszonylag békés uton létrejött proletárdiktatura feltételei között - sikeresen építhette szocialista államát, a magyar népköztársaságot. kiemelkedő sikereket értünk el az iparban, a gazdaságban, a kulturális életben, népünk életkörülményeinek javításában. fejlődött a szocialista nemzeti összefogás. megszilárdult hazánk nemzeti függetlensége: a szovjetunió szövetségeseiként, a szocialista közösség tagjaként nőtt tekintélye a világban. a két munkáspárt egyesülése, - megvalósuló néphatalom, az építő erők szorosabb összefogásának, népünk és országunk emelkedésének nagyszerű távlatait nyitotta meg.

a szónok a továbbiakban kitért arra, hogyan zavarta meg a fejlődést a személyi kultusz, amely az egyesülés utáni eseményekre történelmileg egyáltalán nem szükségszerű módon nyomta rá a bélyegét., majd rámutatott:

- amikor a magyar szocialista munkáspárt, az ellenforradalom elleni harc jegyében, 1956, novemberében zászlót bontott, az újrakezdő forradalmárok pártjában együtt harcoltak és dolgoztak volt kommunisták és szociáldemokraták. együtt indultak harcba az ellenforradalmi erők, köztük az újra szervezkedő jobboldali szociáldemokraták ellen. nem azt kérdezték egymástól, ki honnan jött, hanem azt, mit vállal a közös feladatokból.

- az mszmp leküzdötte a dogmatikus hibákat. szembefordult a revizionista egységbontással, megszüntette a volt két párt tagjai közti különbségtevést, jóvátette a személyi kultusz áldozataival szemben elkövetett bűnöket, száműzte a pártból a bizalmatlanságot. az egyenlő jogokkal és kötelezettségekkel rendelkező párttagok megítélésének mércéjévé a szocializmusért végzett munkát tette. a két munkáspárt tagjai minden korábbi összefogásnál teljesebben egymásra találtak.

/folyt.köv./
14.40/a

- 26 -

NA 1510

bb.40./ munkásgyűlések....3.folyt./-a

- a két munkáspárt egyesülése, tagjainak egységbeforrása végérvényesen lezárult folyamat. nem zárult le azonban, nem ért véget a párt eszmei-politikai és cselekvési egységének szüntelen erősítéséért végzett munka. a párt és a munkásosztály egysége, a párt és a munkásosztály szoros kapcsolata győzelmeink fontos forrása volt és marad. a társadalmi fejlődés során felmerülő új feladatok sikeres megoldása megköveteli az egység állandó megújulását a pártban, mert így tudjuk maradéktalanul megoldani ezeket a feladatokat együtt a munkásosztállyal, egész dolgozó népünkkel. mindez megköveteli, hogy tovább növeljük a munkások aktív részvételét a feladatok meghatározásában, megoldásában és ellenőrzésében, hogy a munkásoknak több szava, szavuknak nagyobb súlya legyen társadalmunk valamennyi fórumán. a munkásosztály nagy nemzeti céljaink letéteményese. vezető szerepe, testvéri szövetsége a parasztsággal, az értelmiséggel, a dolgozó nép nemzeti összefogását erősítő szövetségi politika ugyanannak a dolognak a két oldala.

- az elmúlt negyed század számvetése arról tanuskodik, hogy dolgozó népünk a munkásosztály és a párt vezetésével maradandót alkotott. a két párt egyesülése a munkáshatalom megteremtésének, a szocializmus útján történő elindulásának jegyében következett be. ha történetek is kitérők ezen az uton, ha előrehaladásunk nem is volt végig zavartalan, mégis amit akkor vállaltunk, amit az egyesült párt programnyilatkozatában megfogalmaztunk, ma már életünk valósága.

- fejlődésünk immár több mint másfél évtizede töretlen. a magyar szocialista munkáspárt megőrizve az előző évek minden nagy vívmányát, visszaállította jogaiba a marxizmus-leninizmust, a lenini uton járva kétfrontos harcban megvédte és megszilárdította a párt egységét, a munkásosztály és élcsapatának vezető szerepét. a népet szolgáló kommunista politika alapján nyertük vissza a tömegek bizalmát és támogatását, amely sikereink záloga volt és az marad a jövőben is. ez a politika a biztosítéka, hogy következetesen tovább haladunk a szocialista demokratizmus fejlesztésének útján, hogy bátran szembenézünk hibáinkkal, tévedéseinkkel, a fejlődés során fellépő feszültségekkel és ellentmondásokkal.

az előadó a továbbiakban napjaink tennivalóiról beszélt. a haza gyarapodása, népünk jólétének fokozása - mondotta - még szervezettebb munkát, az ország anyagi- és szellemi erőivel való tervszerűbb, jobb gazdálkodást követel; felelős magatartást; teljesebb azonosulást szocialista eszményeinkkel, céljainkkal; tudatos harcot az ellenséges, anti-marxista nézetek, a visszahúzó maradi gondolkodás és főképp a csak magára néző, individualista, önző magatartás ellen. az élet minden területén igyekeznünk kell uralkodóvá tennünk a szocialista közgondolkodást. mozgósítanunk kell azt a milliószerű ellenőrt, amit úgy hívunk: szocialista közvélemény.

/folyt.köv./
14.55/a

- 27 -

NA 1515

bb. 40. /munkásgyűlések...4.folyt./e

- a jelen és a jövő feladatai felé fordulva soha nem feledkezünk meg a múlttól, a megtett utról. a magyar szocialista munkáspárt magáénak vallja a munkásosztály évszázados küzdelmének minden nemes hagyományát. kommunista kötelességünk úgy dolgozni, hogy a munkástradíciók, a szervezett munkásság eredményei a gyorsan változó körülmények között is tovább éljenek a soronkövetkező nemzedékekben -, mondotta, majd beszéde befejezésében elismeréssel szólt mindazokról, akik megvalósították a kor parancsát a munkáspártok egyesítésének nagy ügyét.

munkásgyűlés diósgyőrben

a diósgyőri munkásgyűlést koszti lajos, a lenin kohászati művek pártbizottságának titkára nyitotta meg. a gyűlésen felszólalt tiser gyula, a diósgyőri gépgyár anyagbeszerzője és sándorfalvi lászló, a lenin kohászati művek villanyszerelője.

nyers rezső, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára beszédében kiemelte:

- minden okunk megvan rá, hogy ünnepélyes tisztelettel emlékezzünk a 25 év előtti pártegyesítésre, amely véget vetett a magyar munkásosztály két pártra szakadásának és lehetővé tette a teljes politikai egység megvalósítását.

- három évtizedig volt két pártja a magyar munkásosztálynak, 1918-tól a tanácsköztársaság időszakának kivételével egészen 1948-ig. ezalatt dühöngött a horthy vezette ellenforradalom és sajnos sikerült konszolidálódnia. világválság volt és milliók kerültek koldussorba magyar földön, nőtt és mindnagyobb nőtt a fasizmus veszélye, míg végül fasiszta uralom lett belőle európa jórésében. majd az is bekövetkezett, hogy horthyék, szövetségre lépve a német és olasz faszizmussal, a második világháború szakadéka rántották az országot. az emberöltőnyi elkülönültségben a kommunistáknak és az osztályhű szociáldemokrata munkásságnak mindig azonos volt az érdeke, közös volt az ellensége és közös a reménysége. együtt dolgoztak üzemekben, szakszervezetekben, sőt a mély illegálitásba szorított kommunisták munkát vállaltak a legális szociáldemokrata szervezetekben, munkásegyleteket, együtt küzdöttek a tőkés kizsákmányolás ellen, a horthy-rendszer elnyomása és antidemokratizmusa ellen, a nacionalizmus és antiszemitizmus ellen, szívükben a hitte, hogy lehet és lesz még szocializmus a mi hazánkban. az elnyomás ellen küzdő kommunista és szociáldemokrata munkás nagyszerű alakja igazi hősi példaként magasodik emlékezetünkben, történelmünkben és emberi ideálként szolgálhat a mai nemzedék számára.

/folyt.köv./

15.30/um

- 28 -

NA 1620

bb 4 munkásgyűlések 5.folyt./um

- a megosztottságból eredő veszély azonban mindig is nagy volt. hiába volt közös a szocializmus célja, lényeges elvi politikai különbségek voltak a két párt között, ezek mindig újraélesztették a szembefordulás veszélyét. a nemzetközileg erőre kapott opportunizmus a magyar szociáldemokráciát is megfertőzte, törvényszerűen alakult meg tehát 1918-ban az önálló kommunista párt. a szociáldemokrata párt ezután sem lett eszméileg és politikailag egységes. a pártban mindig volt jobb-ellenes volt, elvetette a munkásegység elvét. ugyanakkor mindig volt baloldal. 1945 után már döntő pozíciók birtokában, amely viszont együtt harcolt a kommunistákkal, a munkásegység politikáját követte, és persze mindig voltak középen állók. a szociáldemokrata jobboldalnak a munkásegységet bomlasztó tevékenységét kihasználta a régi magyar uralkodó osztály, amely mindig a két munkáspárt ellentétére játszott a politikában és ha tehette, maga is élesztette az ellentét tüzeit. sajnos kezére játszott a munkásosztály ellenségeinek a kommunisták némely körében jelentkező szektás szemlélet és magatartás is, amely a szociáldemokrata jobboldal bűneit az egész szociáldemokrácia bűnéért *vinette fel.*

- a 25 év előtti pártegyesülés történelmi előzményét a fasizmus elleni harc jelentette, attól kezdve vált folyamatosra hazánkban a kommunista-szociáldemokrata együttműködés. a fasizmus mindenütt, ahol fellépet, olaszországban, németországban, magyarországon és másutt brutális módon embertelen eszközökkel jelentkezett, főleg a kommunisták és a szociáldemokraták ellen. mindkét párt nagy számban adott mártirokat a fasizmus elleni harcban, akik életüket áldozták azért, hogy a nép szabadra váljon. az áldozat nem volt hiábavaló. a sok mártir emléke, a közös ellenséggel szembeni kézfogás tartóssá, végül eltérhetetlenné tette a magyar munkáspártok kapcsolatát. a fasizmus elleni harc segítette hozzá a szociáldemokraták nagy részét ahhoz, hogy felismerjék és elismerjék a szovjetunió óriási jelentőségét a társadalmi fejlődés és a béke szempontjából, hogy rájösszenek: a korábbi gyér és torzított információk meghamisították a szovjet valóságról alkotott képet. ezután a két munkáspártnak a fasizmus éveiben kialakult együttműködéséről szólt nyers rezső, majd így folytatta:

- a magyar pártegyesülés okait és magyarázatát saját történelmi fejlődésünk szolgálta. a dolgok ilyen fejleménye azonban nem csupán hazai sajátosság volt, hanem egy progresszív nemzetközi folyamat része.
/folytm.köv./

- 29 -

15.35/um

NA 1620

a háboru utáni Európában sok országban volt együttműködés szociáldemokraták és kommunisták között, kormányokon kívül és kormányokon kívül. ez a tény európai méretű fejlődést sejtetett egy népi és szocialista jövő irányába. a szociáldemokrácia jobboldala azonban a hidegháboru kezdetén, szinte azonnal Churchill Fultoni beszéde után, szembefordult az egységpolitikával és a kommunistákkal való szakítás útjára lépett. milyen elmélet alapján tette ezt? három egymással szorosan összefüggő elvre épült koncepció szerint. az első elv a politikai hatalom megszerzése volt reformok céljából, a kapitalizmus meghagyása mellett. a második elv azt hirdette, hogy a reakció útja és a kommunisták útja nem járható, keresni kell egy harmadik utat és ezen járva a szociáldemokrácia maga mögé gyűjtheti a társadalom többségét. a harmadik elv arról szólt, hogy a világpolitikában nyugat-Európára kell orientálódni, nem pedig a szovjetunióval való szövetségre.

- a szociáldemokrácia baloldala viszont mindinkább világosan látta, hogy mindhárom tételnek az ellenkezője igaz és a helyes. azt vallotta, hogy nincs harmadik út, hogy a haladásért a szovjetunióval szövetségben lehet és kell harcolni, hogy a kapitalizmus társadalmi rendje megszüntethető - mondotta, majd kiemelte:

- hangsúlyozni szeretném az egyesülésnek azt a döntő fontosságú jellemzőjét, hogy a magyar kommunisták nemcsak a szociáldemokrata balszárnyal egyesültek, hanem magával a szociáldemokrata párttal, melynek tagsága, kevés kivétellel, magáévá tette az egyesülést. a baloldali szociáldemokraták tevékenysége döntően hozzájárult ahhoz, hogy a szociáldemokrata párt saját kongresszusán megszavazta a marxista-leninista alapon történő irányvételét a népi demokráciára. ebben is kifejeződött a tény, hogy az üzemben dolgozó szociáldemokrata munkás nem a párt egyik vagy másik szárnyához, hanem magához a párthoz tartozott.

- ha feltesszük magunknak a kérdést, - folytatta az előadó - , hogy milyen gyümölcsöt hozott népünknek a munkássegység, nagy politikai hozamot regisztrálhatunk. már 1945-48 között ennek bázisán valósult meg a földreform, a stabilizáció, a nagyipar és a bankok köztulajdonba vétele, az üzemi demokrácia alapjainak megteremtése, az egységes állami iskolarendszer. majd 1948 után ez volt a politikai hajtóerő a szocialista iparosításban, a mezőgazdaság szocialista átalakításában, a tervgazdálkodás kiépülésében, abban a dinamikus fejlődésben, mely társadalmi viszonyainkat, gazdaságunkat és kulturánkat jellemzi. /folyt.köv./

ezen a bázison teremthettük meg az egész magyar nép szoros szövetségét a szocialista szovjetunióval, a többi szocialista országgal, ami nemzetközi helyzetünket biztonságossá teszi, fejlődésünkhöz ösztönző külső körülményeket teremt. s ha ehhez hozzávesszük azt a milliónyi tényt, amit a munkás-szolidaritás mindennapokban való érvényesülése jelent a munkában, az emberi kapcsolatokban, a szocialista embertípus formálódásában, akkor valóban nyugodt lélekkel mondhatjuk: sok a gyümölcs és szép a gyümölcse az egyesülésnek - mondotta, majd részletesen szólt a mai feladatokról.

munkásgyűlés győrről

a győri munkásgyűlést Bittmann Ernő, a munkásmozgalom régi harcosa nyitotta meg. a gyűlésen felszólt Pintér István a győri gárdonyi általános iskola igazgatója, és Gede Ferenc, a Győr-sopron megyei építőipari vállalat épületgépszerelője.

Apró Antal, a politikai bizottság tagja, a Z országgyűlés elnöke beszédében hangsúlyozta:

- Marx és Engels több mint egy évszázaddal ezelőtt azt a szükségszerű követelményt fogalmazták meg: a munkásosztálynak ahhoz, hogy megvédhesse érdekeit, meg tudja valósítani célját, a tőke társadalom megdöntését és a szocializmus, a kommunizmus felépítését, - önálló és egységes forradalmi pártra van szüksége, amely a tőke elleni forradalmi harcra, osztályöntudatra neveli és szervezi a munkásságot, és fellép a burzsoáziával megalkuvó kispolgári nézetek ellen.

Apró Antal áttekintette az önálló és egységes forradalmi párt megteremtéséért folytatott harc magyarországi állomásait, majd ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy az 1930-as években, a munkássegységért, a két munkáspárt együttműködéséért folytatott harcban jelentős változás következett be. Hitler hatalomra jutása után egész Európában kiéleződött a nemzetközi helyzet, előretört a német és az olasz fasizmus, meggyorsult a fegyverkezési verseny. Darányi itt, Győrben hirdette meg a háborus előkészületeket, és az egymilliárd pengős katonai programot. mindez kihatott a magyar dolgozók hangulatára is. a magyar dolgozó tömegek keresték a politikai kiutat, tartottak az ország további fasizálódásától, Hitler terjeszkedésétől, attól, hogy alig másfél évtizeddel az első világháboru után újabb háboru fenyeget. a kommunista párt nagy érdeme, hogy bár üldözött, illegálisban lévő párt volt, a szociáldemokrata, a szak szervezeti és az ifjúmunkás mozgalomban, a társadalom minden területén mindig az egységfront megteremtésére törekedett a horthysta rendszer, a fenyegető háborus veszély elleni közös harcban. /folyt.köv./

bb 40. / munkásgyűlések 8.folyt./e

- ha ma, 25 évvel a két párt egyesülése után végigtekintünk pártunk harcain, a felmerült válságok leküzdésén, megállapíthatjuk, hogy a két párt egyesülése, a szociáldemokraták és a kommunisták egységbe kovácsolódása a marxizmus-leninizmus elvei alapján a magyar szocialista munkáspártban fejeződött be. a magyar szocialista munkáspárt sokirányú tevékenységében mindig a legfontosabbnak tartotta a párt munkásjellegének megőrzését, a munkásosztály vezető szerepének erősítését, a dolgozók munka- és életkörülményeinek megjavítását. nekünk, a mi generációnknak jutott az a megtisztelő feladat, hogy megvalósítsuk hazánkban a szocialista társadalom felépítését, megvalósítsuk sok munkásnemzedék álmát, a szocialista magyarországot, egységes munkásosztályunk, egységes pártunk teljesíti nagyszerű történelmi küldetését.

- szeretnék néhány szót szólni ezen ünnepi alkalomból kiszfiataljainkhoz, dolgozó ifjúságunkhoz -, mondotta. - az ő aktív részvételük nélkül nem tudnánk megoldani feladatainkat. de ahhoz, hogy a mai ifjúság megértse a szocializmus építésének céljait, meg kell ismernie az előző évtizedek forradalmár nemzedékének harcait, küzdelmeit a kizsákmányolás ellen, a felszabadításért.

- fiataljaink tanuljanak népünk nehéz küzdelmeiből, amelyeket évszázadokon át az ország függetlenségéért, nemzeti létünkért folytatott. tanuljanak az egymást követő munkásgenerációk harcaiból, a dicsőséges 1919-es tanácsköztársaság tapasztalataiból, munkásosztályunknak, pártunknak a horthy-fasizmus elleni negyedszázados küzdelmeiből, és tanuljanak annak a generációnak munkájából, amely 1945 óta sok áldozatot hozott azért, hogy a magyar ifjúság ma már nem kizsákmányolt, nem elnyomott, hanem a felnőtt nemzedékkel együtt építi saját jövőjét, a szocializmust, a felnőtt nemzedékkel együtt harcol a társadalmi haladásért. ifjúságunk számára a szocializmus sikeres építése során évről-évre kedvezőbb feltételek jönnek létre a munkához, a tanuláshoz, a művelődéshez, a pihenéshez. ezért fontos kötelessége ifjúságunknak, hogy ismerje és vállalja a párt eszméit, céljait, legyen szocialista hazánk hű polgára, szorgalmasan tanuljon, becsületesen dolgozzon és védelmezze társadalmi rendünket.

- a mai, ünnepi évforduló alkalmából nemcsak a történelmi múltból kell tanulnunk, nemcsak az idősebb generáció eredményes harcáról kell megemlékezni, hanem előre is kell nézni. pártunk, munkásosztályunk, fiataljaink előtt most az a legfőbb feladat, hogy új sikereket érjünk el a gazdasági építőmunkában, a kulturális életben, a közélet további demokratizálásában; hogy a szocialista életforma minél gyorsabban, minél jobban kiteljesedjen, hogy egész dolgozó népünk munka- és életkörülményei tovább javuljanak.

/folyt.köv./
16.02/e

- 32 -

NA-16⁵⁰

bb. 40. /munkásgyűlések...9.folyt./e

a szónok ezután kitért arra, hogy ezekben a napokban, amikor országunk közvéleménye megemlékezik a két munkáspárt egyesülésének 25. évfordulójáról, bécsben a magyar jobboldali szociáldemokraták ugynevezett kongresszust tartottak. olyan személyek gyülekeztek össze - mondotta -, akik a magyar munkásosztály érdekeit nem először árulták el, akik a két munkáspárt egyesülését annakidején az utolsó pillanatig ellenezték. bár ma is szembenállnak rendszerünkkel, még ők sem tudják letagadni a negyedszázad alatt végbement szocialista fejlődés vívmányait, eredményeit, a magyar népköztársaság növekvő nemzetközi tekintélyét. de azért - szerintük - magyarországon mégis csak bajok vannak. - jó lenne, ha a bécsben tanácskozók is tudomásul vennék - mondta a szónok -, hogy az élet, szocialista fejlődésünk tőlük függetlenül előremegy.

beszéde befejező részében apró antal a központi bizottság nevében köszöntötte győr megye párttagságát, sok sikert kívánt munkájukhoz, a munkásosztály, a dolgozó nép ügyének szolgálatában. /mti/

-..-

bb. 44. halált okozott az ittasság

vid/e fm hgy

1973. június 11.

rábagyarmaton, a fő-utca 278. számú házban a 48 éves tóth istván ittasan a konyhában lévő priccsen dohányzott. valószínűleg közben elaludt, s az ágynemű, a butor meggyulladt. tóth istván füstmérgezésben meghalt. a tüzet a ház előtt elhaladó poszsolts erdő vette észre. behatolt a konyhába, a tüzet eloltotta, de a szerencsétlenül járt emberen már akkor nem lehetett segíteni. az ügyben vizsgálatot indítottak. /mti/

-..-

bb. 46. dr. csanádi györgy moszkvába utazott

k sb/fk/e hgy

1973. június 11.

dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter hétfőn moszkvába utazott, ahol a következő napokban kétoldalu tárgyalásokat folytat a magyar-szovjet közlekedési és távközlési kapcsolatok időszerű kérdéseiről, és részt vesz a kgst közlekedési állandó bizottsága 45. ülésén, bucsztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent rödőnyi károly, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, horni dezső és dr. mészáros károly miniszterhelyettesek. ott volt a.m. szorokin, a budapesti szovjet nagykövetség követtanácsosa. /mti/

16.11/e

- 33 -

NA-16⁵⁰
v

bb 41. felgyújtotta anyósa házát

vid/um fm hgy

1973. június 11.

visnyei jános 23 éves hatvani segéd munkás mértéktelenül italozott, durván bánt feleségével, s emiatt gyakran okozott nézeteltéréseket családi körben. visnyei elhatározta, hogy felgyújtja anyósa házát, amelyben ő és felesége is lakott. egy délután, amikor senki nem tartózkodott otthon, meggyújtott egy ujságot, a butorokra dobta, majd eltávozott. a tüzet a szomszédok észrevették és idejében értesítették a tűzoltóságot, de a keletkezett kár értéke így is meghaladta a 40 ezer forintot. a tűz veszélyeztette a szomszédos lakóépületeket is.

a hatvani városi bíróság visnyei jánost egyévi szabadságvesztésre ítélte. a vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

bb 42. ötven százalékkal növekszik az ipari szövetkezetek fa-és butoripari termelése a negyediköt éves tervben

vid/um kz hgy

1973. június 11.

hozzávetőleg egy milliárd forinttal növekszik a iv. öt éves tervben az ipari szövetkezetek fa-és butoripari termelésének az értéke - jelentették be hétfőn veszprémben, a megyei kiszöv. kezdeményezésére megrendezett fa-és butoripari műszaki hét megnyitóján. takács tamás, az okisz. könnyűipari osztályának vezetője megnyitó beszédében elmondta, hogy mind jobban növekszik a szövetkezeti butoripar jelentősége. tavaly a szövetkezetek fa-és butoripari termelési értéke meghaladta a 2 milliárd forintot. az ipari szövetkezetek, amelyek az iparág termelésének egyharmadát adják, az öt éves terv időszakában hozzávetőleg felével növelik a termelést. a tanácskozáson elmondották, hogy a fa-és butoripari szövetkezetek célul tűzték ki a korszerű kis-és középüzemi szint elérését. a szövetkezetek, amelyek kezdetben a kézi megmunkálás hagyományait folytatták ma már - mint hangoztatták - csak az intenzív fejlesztéssel képesek eleget tenni a gazdaságossági követelményeknek. /mti/

-. -

- 34 -

16.15/um

KA 16

bb 43. nyári ifjúsági tábor nyílt a dunaa-parton

vid/um kz hgy

1973. május 11.

a duna partján - a baranya bár község határában - új ifjúsági tábor nyílt hétfőn. a nyáron több mint másfél-ezer gyermek és fiatal üdül itt. a szép park közepén fekvő modern faház-falucskát társadalmi munkával és a mohácsi járás szövetkezeteinek, üzeminek, intézményeinek, tanácsainak anyagi hozzájárulásával hozták létre. körülbelül hatszáz-an végeztek itt társadalmi munkát - dolgozó és tanuló fiatalok, valamint szocialista brigádtagok - míg az üzemek és a vállalatok ötmillió forinttal segítették a táborépítést. a bolyi állami gazdaság például, amely a területet is adta, hatszáz-ezer forinttal járult hozzá a költségekhez. a csinos, motel-szerű - társalgókkal és fürdőszobákkal ellátott - házikók első lakói: mintegy hatvan uttörő és nevelődik a mohácsi járásból. a duna közelsége kitűnő vízisport-lehetőségeket nyújt a táborlakók számára. az itt üdülő gyermekeket és fiatalokat megtanítják uszni, s vízrendészeti oktatásban is részesítik őket. /mti/

-. -

bb 45. „tuljelentkezés,, a jósvafői „földalatti szanatóriumban,,

vid/um fm hgy

1973. június 11.

a borsodi szénbányák és annak szakszervezeti bizottsága kezelésében lévő jósvafői „földalatti szanatórium,, -ban a második csoport kezdte meg a légzőszervi gyógykurát. teljesen portmentes levegőjű, magas relatív páratartalmu sziklaüregben asztmatikus és légzőszervi megbetegedésben szenvedők csoportonként három-három hetet töltenek, orvosi felügyelet mellett. a napi öt órás gyógykura alatt a „földalatti szanatóriumban,, kényelmes heverőkön pihenve lélegzik be a magas kalciumtartalmu „gyógyító,, levegőt, amelynek hatására csillapodnak a görcsös rohamok.

a gyógybarlang iránt megnyilvánuló hazai és külföldi érdeklődés kielégítésére hétfőtől már két „műszakban,, üzemeltetik a gyógyhelyet. az egyik kuracsoport délelőtt, a másik pedig délután tölt öt-öt órát a föld alatt. a bányászokon kívül jelenleg harmincöt jugoszláv vendég is részt vesz a gyógykurán. a kettős üzemeltetés következtében az eddiginél is fokozottabban ellenőrzik a gyógybarlang levegőjét, hogy az károsodást ne szenvedjen, gyógyító tényezői a fokozott igénybevétel mellett is maradéktalanul megmaradjanak. bár a barlangi klimatoterápiás kurára még most is jelentkeznek mind hazai, mind pedig külföldi résztvevők, az intézőbizottság több jelentkezést már nem tud elfogadni, mert így is csaknem száz személy részére tette lehetővé az idényben a gyógykurán való részvételt, ami a lehetőségeket teljeseen kimeríti. /mti/

-. -
- 35 -

16.20/um

KA 16

bb 47. ismét megindítják a pozsonyi szárnyashajót

k sb/fk um hgy

1973. június 11.

a csehszlovák dunahajózási vállalat szerdától ismét megindítja menetrendszerű szárnyashajó járatait a pozsony-budapest útvonalon. a szárnyashajó minden szerdán, szombaton és vasárnap közlekedik. /mt1/

.-.

bb 48. a kgst jogi értekezletének

tm um zs hgy

1973. június 11.

viii. ülésére hétfőn magyar küldöttség utazott moszkvába dr. szilbereky jeno igazságügyminiszterhelyettes vezetésével. /mt1/

.-.

bb 49. rendszerelméleti konferencia győrről

vid/um kz hgy

1973. június 11.

a magyar tudományos akadémia a neumann jános számítógéptudományi társaság és több más tudományos szerveet rendezésében hétfőn sopronban 5 napos rendszerelméleti konferencia kezdődött. a konferenciát dr. tarján rezső, a neumann jános számítógép tudományi társaság elnöke nyitotta meg, majd szentágothai jános akadémikus, a magyar tudományos akadémia alelnöke tartott előadást „a rendszerelmélet és az élőrendszerek megismerése”, címmel.

a konferencián mintegy 400 szakember vesz részt.

az mti hirmagyarozója írja:

a rendszerelmélet - a tapasztalatilag érzékelhető világ általános összefüggéseivel foglalkozó elméleti koncepció - első hazai nyilvános jelentkezése 1970-ben történt meg, a neumann jános számítógép tudományi társaság által rendezett kétnapso anként. ez az anket azt jelezte, magyarországon is megérett a helyzet arra, hogy felmérjék a rendszerfogalom körül összpontosuló tudományos irányzatok hazánkban művelt területeit, elősegítsék a fejlődésüket, egymásra hatásukat. a hétfőn sopronban megnyílt ötnapos konferencia elsősorban az ugynevezett alkotó szervezeti rendszerekkel kapcsolatos eredményeket, problémákat vitatja meg. a napirendjén szerepelnek a komplexitás megértésével és kezelésével, a verbális és a formális rendszermodellekkel, az alkotóképesség egyéni és közösségi változataival, az alkotó gondolkodással, tehát a problémamegoldással, végül az elméleti és gyakorlati rendszer tervezéssel összefüggő kérdések.

/folyt.köv./
16. 30/um

- 36 -

A-1700

bb 49. / rendszerelméletifolyt./um

a felsorolásban utolsóként említett témakörben például arra keresnek választ, hogy milyen szerepe van a tervezésnek a különböző szervezetek céltudatos működésében, és önalakító fejlődésében. megvizsgálják ugyanezt a kérdést, a korlátozott társadalmi és gazdasági erőforrásokkal való gazdálkodással, továbbá a tervmegvalósítás szervezethez és hatékonyságával összefüggésben is. előadás hangzik el az országos kutatás-tervezés rendszerelméleti problémáiról, a gazdasági rendszerek szervezeti hiányosságainak feltárási módszereiről. szociológusok, pszichológusok, néprajzkutatók az alkotóképesség egy-egy körülhatárolt területen való megjelenéséről, feltételeiről kapcsolatos kutatásaikról számolnak be.

mint a téma széleskörűsége is mutatja, a rendszerelmélet sajátosan interdiszciplináris tudomány: több vonatkozásban is lehetőséget kínál a különböző, már kimunkált tudományágak eredményeinek összekapcsolására, s ugyanakkor hidverési lehetőséget jelent a „két kultúra”, között egyre mélyülő szakadék felett. e sajátosságát jól mutatja a soproni konferencia előadójának összetétele is. az előadásokat többek között mérnökök, filozófusok, matematikusok, pszichológusok, közgazdászok, nyelvészek és esztéták tartják. a résztvevők között ugyanakkor vannak orvosok, biológusok, tudománytörténészek, szervezők és szociológusok. /mt1/

.-.

bb 51. meghalt kolta ferenc pécsi főiskolai tanár

vid/um fm hgy

1973. június 11.

ötvennyolc éves korában meghalt dr. kolta ferenc, a pécsi tanárképző főiskola irodalomtudományi tanszékének vezetője, a magyar irodalomtörténet és az ifjúsági irodalom bel-és külföldön egyaránt ismert kutatója, pécs irodalmi életének jeles képviselője, a munka-érdemrend ezüstfokozata és több más kitüntetés tulajdonosa. /mt1/

.-.

- 37 -

16.35/um

A-1700

bb. 50. /már az idén elérjük az 1975-re tervezett export-szintet - sajtótájékoztató a külkereskedelmi minisztériumban

t sl/tm/e sb hgy

1973. június 11.

- exportunk a negyedik ötéves tervidőszak eddigi szakaszában több mint 50 százalékkal gyorsabban nőtt a tervezettnél, s így az 1975-re előirányzott export-szintet valószínűleg már az idén elérjük - mondotta hétfői sajtótájékoztatóján udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes. a külkereskedelem fejlesztéséről szóló tájékoztatón a miniszterhelyettes elmondta, hogy a szocialista országokba 43, a nem szocialista államokba 35 százalékos export-növelést tervezünk az 1971-75. közötti időszakra, a számítások szerint azonban az export valójában 60-65, illetve 50-55 százalékkal nő. a tőkés export fokozásában erősen közrejátsszik az árak emelkedése. ugyanannyi termékért most átlagosan 15 százalékkal nagyobb árat kapunk, mint például három évvel ezelőtt, így az export-többletnek csak egy része adódik a ténylegesen kiszállított áruk többletéből. természetesen a nyugatról származó import-cikkek árszintje is emelkedik, a cserearányok azonban számunkra kedvezőek. mivel tőkés exportunk jelentős része élelmiszeripari cikk, amelynek világpiaci ára az átlagosnál nagyobb mértékben emelkedik, az export és import árák növekedésének egyenlege magyarország számára pozitív.

a szocialista országokba a fokozódó kereslet nyomán nőtt exportunk. most az a legfontosabb, hogy a szocialista államokból mi is az eddiginél több gépipari terméket és fogyasztási cikket hozunk be, ilymódon is megalapozhatjuk az export további fokozását. a szocialista országokból származó import ösztönzésére különböző pénzügyi és hitelpolitikai intézkedéseket dolgoznak ki az illetékes szervek.

a miniszterhelyettes rámutatott, hogy a magyar áruk versenyképessége az utóbbi időben növekedett, erre utal a többi között az is, hogy nyugati országokban egész sor termékünket a korábbinál magasabb áron tudjuk értékesíteni. figyelembe kell azonban venni, hogy a világpiaci verseny és a nemzetközi műszaki fejlődés igen erőteljes, így az eddiginél nagyobb erőfeszítéseket kell tenni versenyképességünk fokozásáért. jelenleg elsősorban nyers élelmiszeripari és kohászati termékeink, tömegáruink felelnek meg a nemzetközi követelményeknek. igen sokat kell tenni a feldolgozott termékek, ipari készáruk versenyképességének megteremtéséért. mindenekelőtt termékeink műszaki színvonalát, gazdaságosságot kell javítani, s korszerűsíteni kell termékeink csomagolását. előfordul ugyanis, hogy az egyébként kiváló minőségű terméknek nincs sikere külföldön a gyenge csomagolás, a hanyag címkézés miatt.

/folyt.köv./
16.40/e

- 38 -

NA 17¹⁰

bb. 50. /már az idén...folyt./e

a miniszterhelyettes örvendetesnek tartja, hogy az utóbbi időben hatékony intézkedések történtek a termékstruktúra átalakítására. a tőkés országokba irányuló gépkivitelünkben a gazdaságosság szempontjából legkedvezőtlenebb cikkek aránya a legutóbbi egy évben 4.1-ről 2.7 százalékra csökkent. mint mondotta, e folyamatot a következő években tovább kell erősíteni. a vállalatok sokfajta támogatást kapnak a gazdaságos export fokozásához. a konvertálható export árualapok növelésére kedvezményes forint hitelt vehetnek igénybe, e lehetőséggel különösen jól élnek a vegyiparban. a versenyképes export fejlesztését segítik a beruházási deviza-hitelek, amelyek többletexport révén általában igen rövid idő alatt megtérülnek. az ilyen hitelből bővítik a kenderjuta gyárban a külföldön is keresett polipropilén fólia-gyártást, a faiparban a rakodólap-elemek, a parketta-elemek gyártását, a péti nitrogén műveken devizahitel felhasználásával rendezkedtek be mezőgazdasági hulladékból gyártott furfurool előállítására. az elmúlt három évben 15 millió dollár beruházási devizahitelt nyújtottak a zárt kukoricatermelési rendszerek bevezetésére.

a külkereskedelmi vállalatok fejlesztési alapjukból is gyakran adnak át bizonyos összegeket a termelő vállalatoknak exporttal kapcsolatos beruházásokra. a terimpex például 75 millió forinttal járult hozzá a szegedi szalámigyár rekonstrukciójához, ami évi 320 vagon többlet-exportárut eredményez.

a miniszterhelyettes kiemelte, hogy a központi fejlesztési programok is nagymértékben segítik exportunk fokozását, illetve a külkereskedelmi mérleg javítását. az alumíniumipar fejlesztési programja például az ismert magyar-szovjet tímfold-alumínium együttműködésen túlmenően magyar-lengyel és magyar-ndk együttműködést is lehetővé tesz, sőt az egyik osztrák céggel is megállapodás jött létre, amely módot nyújt arra, hogy itthon nem gyártott alumíniumipari félkész-termékekkel bővítsük a választékot, cserébe magyar alumíniumipari félgyártmányokért. a közúti járműprogram végrehajtása a többi között lehetővé teszi, hogy a kevésbé gazdaságos tehergépkocsik és dömperék exportját autóbuszok és hátsó futóművek kivitelével pótoljuk. a számítástechnikai központi fejlesztési program nyomán a 4. ötéves terv időszakában mintegy 150 millió rubel értékű számítástechnikai eszközt exportálunk, s más számító berendezéseket 135 millió rubelért vásárolunk. mód van arra is, hogy számítástechnikai berendezéseket nyugati cégeknek adjunk el.

/folyt.köv./
16.45/e

- 39 -

NA 17¹⁰

bb. /már az idén...2.folyt./e

a kgst-országok integrációjának kibontakozásáról szólva a miniszterhelyettes kifejtette, hogy értékes szakosítási és kooperációs megállapodások egész sora jött létre, amelyek külkereskedelmi forgalmunkra is kedvezően hatnak. a tagországok az elmúlt két évben csupán a gépiparban 14 többoldalu gyártásszakosítási egyezményt kötöttek, s további 43 megállapodás kidolgozása van folyamatban. előkészületben van például a tehervagonok, a dieselmotordonyok, az önműködő vasuti kocsikapcsolók, a nagy teherbirású tehergépkocsik, az atomerőművi berendezések gyártásának szakosítása. a szakosítási vagy kooperációs megállapodások alapján gyártott termékek forgalma 1968 óta mintegy háromszorosára nőtt, összértékét tekintve azonban még ma sem magas, áruforgalmunknak körülbelül 10-12 százaléka. a szocialista szakosítás és kooperáció szélesebbkörű kibontakozásához szükséges, hogy az integrációs program keretében jogi, ár-, valutáris-, pénzügyi-, és tervezési kérdéseket megoldjanak.

ami a tőkés cégekkel kötött kooperációkat illeti, a hatvanas évek végén igen számottevő eredményeket értünk el. az elmúlt másfél-két évben azonban a szerződés-kötések üteme lelassult. bizonyosra vehető, hogy e lassulás csak átmeneti jelenség, s az ipari kooperáció nem szocialista vállalatokkal is tovább bővül.

az ötödik ötéves tervvel kapcsolatos elképzelésekről szólva elmondotta, hogy várhatóan az átlagosnál nagyobb mértékben nő majd a gazdaságos könnyűipari termékek, mint például a gyógyszerek, növényvédőszer, lakkfestékek exportja. a könnyűipari cikkek közül különösen a textilárú, a konfekcióipari és kötöttáru termékek, valamint a lábbeli kivitelének fokozódásával számolnak. közúti járműiparunk az ötödik ötéves terv végére elérheti az évi 12-13,000 autóbusz gyártását, s vizsgálják annak lehetőségeit is, hogy az ugyancsak jó export-cikknek számító hátsó futóművek gyártását hogyan lehetne kétszeresére emelni. jelentősen tovább szeretnék növelni a számjegyvezérléses szerszámgépeket, a gáz- és kőolajvezetékek központi vezérlésére alkalmas hírközlő automatikus és telemechanikai berendezések exportját, tovább fejlesztik a nemzetközi számítástechnikai együttműködést is.

az export további fokozása lehetővé teszi, hogy minden szükséges importáruhoz az eddiginél jobban hozzájussunk, tovább növekedjék a fogyasztási cikkek behozatala, választéka is. /mti/

...-

16.48/e

- 40 -

KA 1710

bb. 52. hazaérkezett libanoni és szíriai látogatásáról az országos béketanács küldöttsége

fk/e zs hgy

1973. június 11.

Libanoni és szíriai utjáról hazaérkezett az országos béketanács küldöttsége, amelyet dr. mondok páál alelnök, a pest megyei tanács elnöke vezetett. mindkét ország békemozgalmának vezetőivel megbeszélést folytattak a moszkvai béke világkongresszusra való felkészülésről és a kétoldalu kapcsolatok fejlesztésének időszerű kérdéseiről. libanomban a küldöttség látogatást tett az újságíró szakszervezet elnökénél, megbeszélést folytatott többek között a libanoni parlament szocialista bizottságának elnökével, a libanoni békebizottság elnökével.

szíriában a küldöttség a béketanács vezetőin kívül találkozott számos vezető közéleti személyiséggel. a szíriai látogatásról kiadott közös nyilatkozatban a szíriai béketanács köszönetét fejezte ki népünknek, kormányunknak, a magyar békemozgalomnak az arab népek imperialistaellenes harcához nyújtott segítségért. a közel-keleti válság megoldásának, s e térségben az igazságos béke létrehozásának egyetlen útja - hangsúlyozza a nyilatkozat - a biztonsági tanács határozatának végrehajtása, az izraeli csapatok kivonása az 1967-ben megszállt területekről, a palesztinai arab nép önrendelkezési jogának helyreállítása. a nyilatkozat hangsúlyozza továbbá azt is, hogy a békeörök októberi világkongresszusa nagyjelentőségű állomása lesz a békéért, biztonságért, nemzeti függetlenségért folyó küzdelemben. mindkét békemozgalom, külön-külön és együttesen arra törekszik, hogy hatékonyan járuljon hozzá a kongresszus sikeréhez. /mti/

...-

bb. 53. Őrsvezetők országos találkozója esztergomban

vid/e fm hgy

1973. június 11.

a magyar uttörők országos szövetségének rendezésében hétfőn esztergomban megkezdődött az Őrsvezetők 5. országos találkozója. kétszázötven pajtás érkezett a városba; azok a kiváló Őrsvezetők, akik helyezést értek el a „szülőföldünk titkai”, elnevezésű országos pályázaton. érdekes rejtvenyjátékokkal, felfedezésekkel és más ötletes munkákkal mutatták be lakóhelyüket, környezetüket.

/folyt.köv./

16.55/e

- 41 -

NA 1715

bb. ./őrsvezetők országos...folyt./e

a 210 őrsvezető pályamunkáit kiállításon mutatják be esztergomban. az ötnapos találkozón gazdag, romantikus program várja az uttörőket. esztergom „titkainak”, felderítésére játékot szerveznek, a duna egyik lakatlan szigetén nagyszabású őrsvezetői próbát rendeznek. vit-karneválon, fáklyás, zenés felvonuláson vesznek részt az őrsvezetők. meglátogatnak több esztergomi üzemet és uttörőcsapatot. az országos találkozó záróünnepélyét június 15-én rendezik meg a várhegy teraszán. /mti/

bb. 54. tisztelgés a hanoi-parkban

tr/e zs la

1973. június 11.

a vietnami nép iránti tisztelet jeléül a budapesti és kerületi népfront-bizottságok küldöttségei kedden délután virágot helyeznek el a hanoi-parkban lévő emlékmű előtt. /mti/

bb. 55. a jugoszláv rádió és tv küldöttsége budapesten

tr/e zs la

1973. június 11.

az mrt elnökének meghívására budapestre érkezett a jugoszláv rádió és televízió küldöttsége, amelyet miladin perovics, az adminisztratív tanács elnöke vezet. a látogatás során megvitatják, illetve aláírják a két intézmény öt évre szóló egyezményét. /mti/

bb. 56. a színészek nemzetközi szövetsége /fia/

tm/e zs la

1973. június 11.

végrehajtó bizottságának ülésére vass imre, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára, a fia alelnöke és szabó ervin, a színházi dolgozók szakszervezetének titkára hétfőn párizsba utazott. /mti/

17.00/e

- 42 -

M 17¹⁵

bb. 57. péter jános,

gg/e zs la

1973. június 11.

a magyar népköztársaság külügyminisztere táviratban üdvözölte mohamed saleh mutia-t, a jemeni népi demokratikus köztársaság külügyminiszterévé történt kinevezése alkalmából. /mti/

szerkesztőségek figyelmébe!

il la

1973. június 11.

a bb. 49. sz. hír /rendszerelméleti konferencia címében győrhelyett :

s o p r o n

írandó./mti/

bb. 58. átutazó finn vendégek a szövetség elnökénél

k sb/pá/il la

1973. június 11.

dr. molnár frigyos a szövetség elnöke hétfőn fogadta a magyarországon átutazó finn delegációt, amely veikko hellenek, a finn haladó fogyasztási szövetkezeti mozgalom országos igazgató tanácsa elnökének, a finn parlament alelnökének vezetésével hazánkba érkezett. a vendégek a szövetség székházában tájékoztak a magyar fogyasztási szövetkezeti mozgalom tevékenységéről, eddigi eredményeiről és fejlődési lehetőségeiről. /mti/

felhasználható : 19.00 után

bb. 59. a falstaff bemutatója debrecenben

vid fm/il la

1973. június 11.

az ötödik bemutatót tartották hétfőn este debrecenben a június 8-án kezdődött operai találkozón. ez alkalommal a szegedi nemzeti színház művészei verdi falstaff című operáját adták elő.

/folyt.köv./

- 43 -

17.30/11

M 17³⁰

bb. 59./ a fasltaff folyt./ 1l

külföldi vendégei is vannak a debreceni operai találkozóknak. a pármal operaház művészei érkeztek a városba, akik kedden Verdi „a trubadur”, című operáját mutatják be debrecenben./mti/

felhasználható: 19.00 óra után

bb. 60. tamperei gyermekkórus vendégszereplése miskolcon

vid fm/1l la

1973. június 11.

a miskolc és finországi testvérvárosa, tampere között egyre szélesedő kapcsolatok során múlt évben a miskolci egressy béni zeneiskola énekkara vendégszerepelt tamperében. ennek viszonzásaként most a tamperei pirkanpójat fiukórus látogatott el miskolcra, és hétfőn a kitűnő akusztikájú avasi műemlék-templomban adott hangversenyt. a kórust jarmo kokkonen vezényelte./mti/

felhasználható: 20.00 órától

bb. 61. megnyitották a 8-as ut veszprémi szakaszát

vid kz/1l la

1973. június 11.

a 8-as számú országos főközlekedési utvonal veszprémben átvezető egyik szakaszán, ahol hosszúideig építés és korszerűsítés miatt szünetelt a közlekedés, hétfő este 20.00 órakor megindult a kétirányú forgalom./mti/

17.35/1l

14/17

bb. 62. a évszakhoz képest hűvösebb az idő - kevesebb a csapadék

t sz/gg/e sb la

1973. június 11.

európa északi részén több ezer kilométer kiterjedésű mérsékelt égövi ciklon alakult ki, amely sarkvidéki eredetű hideg levegőt szállít skandinávián keresztül a balti-tenger és a szovjetunió felé. ez a hűvös levegő hétfőre már elérte közép-európa, így a kárpát-medence területét is.

hazánkban hétfőn országszerte élénk szél fujt és a többórás napsütés ellenére sem emelkedett a hőmérő higanyszála 23-25 fok fölé. a meteorológiai szolgálat adatai szerint más években a legmagasabb nappali hőmérséklet ilyenkor, június első heteiben minden nap elérte a 30 celsius fokot, sőt 1937-ben a 35 fokot is. csapadék is viszonylag kevés hullott most magyarországon, csak az alföldön és az ország keleti részein esett mindössze néhány milliméternyi eső.

ugyanakkor a szovjetunió európai területén rendkívül meleg, nyárias volt az időjárás az elmúlt napokban. több helyen a 30 fokot is elérte a legmagasabb nappali hőmérséklet. moszkvában vasárnap például 28 fok, a 60. szélességi körnél fekvő leningrádban 27-28 fok volt. a kontinensünk keleti és déli területei közötti nagy időjárás-eltérést jól mutatja, hogy ugyanakkor románban csak 23 fokot, belgrádban 20 fokot mértek.

a meteorológiai szolgálat péntek reggelig érvényes előrejelzése szerint hazánkban változékony idő várható, futó esőkkel, zivatarokkal tarkítva. a legmagasabb nappali hőmérséklet 21-27 fok között lesz - tehát még valamelyest elmarad a sokévi átlagtól. /mti/

bb. 63. magyar-szovjet vasuti tárgyalások debrecenben

vid/e fm la

1973. június 11.

június 11-16. között debrecenben tartja ülését a magyar-szovjet vasutforgalmi vegyes bizottság. hétfőn szegedi nándor, a debreceni vasuti igazgatóság vezetője nyitotta meg az egy hétig tartó tanácskozást, amelynek középpontjában a záhony-csapí átrakó körzet forgalmával kapcsolatos feladatok állnak.

a.s. perminov, a szovjet vasutak forgalmi főosztályának helyettes vezetője, a szovjet delegáció vezetője a határforgalmi tárgyalások jelentőségét emelte ki üdvözlő szavaiban.

/folyt.köv./
18.18/e

- 45 -

14/1820

Beszöveget vasuti...folyt./e

az ünnepélyes megnyitó után a résztvevők három csoportban megkezdték a szakmai tárgyalást. értékelik az export-import- és tranzit-áru szállítási terv 1973. január-május közötti teljesítését, a határforgalomban közlekedő vonatok menetrendszerűségét, az idegen kocsikra megállapított tartózkodási normákat, meg tárgyalják az 1973. évi alma-, gyümölcs- és zöldségszállítással kapcsolatos legfontosabb intézkedéseket. /mti/

bb. 64. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

la/e

1973. június 11.

34. szomolyai cseresznye
 35. magyar küldöttség utazott dubrovnikba
 36. nemzetiségi bizottság pécsett
 37. egymillió dolláros üzlet
 38. elutazott a laoszi hazafias front küldöttsége
 39. a mém felhívása a tüzek megelőzésére
 40. munkásgyűlések
 41. felgyújtotta anyósa házát
 42. ipari szövetkezetek fa- és butoripari termelése
 43. nyári ifjúsági tábor
 44. halált okozott az ittasság
 45. tuljelenkezés jósvafőn
 46. dr. csanádi györgy moszkvába utazott
 47. pozsonyi szárnyashajó
 48. dr. szilbereky jeno moszkvába utazott
 49. rendszerelméleti konferencia sopronban
 50. sajtótájékoztató a külkereskedelmi minisztériumban
 51. meghalt kolta ferenc
 52. hazaérkezett a béketanács küldöttsége
 53. őrvezetők találkozója
 54. tisztelgés a hanoi-parkban
 55. a jugoszláv rádió és tv küldöttsége
 56. vass imre párizsba utazott
 57. péter jános távirata a jemeni külügyminiszterhez
 58. finn vendégek a szövosznál
 59. falstaff
 60. tamperei gyermekkórus
 61. 8-as ut
 62. hűvösebb idő
 63. magyar-szovjet vasuti tárgyalások
 64. hírjegyzék
- /mti/

18.23/e

- 46 -

NA 1910

bb. 67. a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

1973. június 11.

a bb. 40. számú hír /munkásgyűlések.../ harmadik folytatása után / „amit úgy hívunk: szocialista közvélemény, / kérjük a következő szöveget pótolni:

nemzetközi kérdésekről szólva kijelentette:

- pártunk politikájának sarkalatos tétele, hogy akkor képviseljük jól népünk nemzeti érdekeit, ha egyuttal szem előtt tartjuk a nemzetközi haladás egyetemeres érdekeit is. politikánk kifejezi és védi nemzeti érdekeinket, ugyanakkor szolgálja a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom, a szocialista világ, a béke ügyét. pártunk arra törekszik, hogy a marxizmus-leninizmus elvi alapjait erősítse a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom egységét. azokkal tart, akik a nemzetközi munkásmozgalomban a közös marxista-leninista vonalat képviselik, védelmezik azt minden jobb- és álbaldali támadással szemben.

erős és eltéphetetlen kötelekek fűznek bennünket a nemzetközi munkásmozgalom, a szocialista világ, a haladás élenjáró országához, a szovjetunióhoz, a szovjet néphez és lenin kommunista pártjához.

a negyedik folytatás a következőképpen folytatódik:

beszéde befejező részében hangsúlyozta:

- a jelen és a jövő feladatai felé fordulva, ...

a negyedik folytatás első bekezdésének 7. sorától a szöveg helyesen:

...soron következő nemzedékekben - mondotta, majd v é g e - z e t ü l elismeréssel szölt mindazokról...

x x x

fenti pótlással és javítással a bb. 40. számú hír

e m b a r g ó j á t feloldjuk!

/mti/

18.55/e

- 47 -

NA 1905

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 40. számú hírünk /munkásgyűlések.../ 2. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

...élcsapata: a magyar szocialista munkáspárt!,, az ünnepélyes...
/mti/

...-

bb. 66. magyar-szovjet építőanyagipari együttműködés

k sb/gg/e la

1973. június 11.

a magyar-szovjet építőanyagipari együttműködési állandó munkacsoport június 5-től 11-ig budapesten tartotta 5. ülését. a találkozáson értékelték a múlt évi közös munkát, s meghatározták az 1974-75. évi műszaki-tudományos együttműködési programot. kölcsönösen tájékoztatták egymást a következő ötéves tervidőszak legfontosabb fejlesztési céljairól.

üzemlátogatáson határozták meg az új órosházi síkúveggyár üzembehelyezésével kapcsolatos feladatokat. ennek megfelelően a szovjetunió a még szükséges anyagokat, alkatrészeket, gépeket, szerelvényeket, stb. június és július folyamán leszállítja és ezen túlmenően is műszaki segítséget nyújt a gyár üzembehelyezéséhez.

az ülésen megállapodtak abban, hogy ez év harmadik negyedében a szovjet fél bemutatja a magyar szakértőknek a száraz technológiai eljárással működő szovjet cementgyárat, amely a további magyarországi fejlesztés alapját képezheti.

szovjet előterjesztés alapján tárgyaltak ötvenezer négyzetméter magyar könnyűszerkezetes ipari csarnok szállítási lehetőségéről és az ezzel kapcsolatos műszaki-gazdasági kérdésekről. a könnyűszerkezetes csarnok-szerkezetek ellenében a szovjet fél fontos építőanyagokat szállítana a magyar partnereknek.

a tárgyalásokon kölcsönösen egyetértettek abban, hogy a műszaki-gazdasági együttműködés hatékonyságának növelése érdekében tovább kell erősíteni a vállalatok közötti közvetlen együttműködést. e kapcsolatok kiszélesítésére rövid időn belül konkrét programot dolgoznak ki.

bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter hivatalában fogadta a szovjet és a magyar delegáció vezetőit. az ülésről szóló jegyzőkönyvet hétfőn dr. szabó jános, a miniszter első helyettese és d.i. aljohin, a szovjetunió építőanyagipari miniszterhelyettese írta alá. /mti/

19.08/e

- 48 -

NA-1910

bb. 69. a szot elnökség

pá/e la

1973. június 11.

meghívására alois brtna titkár vezetésével hétfőn egyhetes baráti látogatásra hazánkba érkezett az osztrák szakszervezeti egységfrakció tanulmányi küldöttsége. /mti/

...-

mb. 65. időjárásjelentés

la/e

1973. június 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. június 11-én, hétfőn este:

a nappali felmelegedés gyengül

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, szórványos futó esővel, egy-két helyen zivatarral. többfelé élénk, időnként erős északnyugati, északi szél. a nappali felmelegedés gyengül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 19-24 fok között. /mti/

...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

1973. június 11.

a bb. 40. sz. hír /munkásgyűlések.../ 4. folytatás alcíme utáni negyedik bekezdés 7. sorában a szöveg helyesen:

...európa n a g y r é s z é n . majd az is bekövetkezett..
/mti/

...-

bb. 68. szerzői est a lengyel kultúrában

t zsu/pá/e la

1973. június 11.

hétfőn a lengyel kultúra helyiségében a magyar írók országos szövetsége költői és műfordítói szakosztályának rendezésében megtartották konrad sutarski lengyel származású, 1965 óta Magyarországon élő költő és műfordító szerzői estjét.

a résztvevők csóóri sándor bevezetője után a költő magyar nyelvre fordított verseiből hallhattak néhányat csernus mariann és vallai péter előadásában. körmeny klára zongorajátéka után konrad sutarski beszélt költői hitvallásáról. /mti/

21.10/e

- 49 -

NA 2/20

bb. 70. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órá-
tól zárásig:

la/e

1973. június 11.

- 65. időjárásjelentés
- 66. magyar-szovjet építőanyagipari...
- 67. pótlás a németh károly beszédhez
- 68. szerzői est
- 69. a szot elnökségének meghívására...
- 70. hírojegyzék

...-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

- 50 -

M 2/20

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. június 12.

bb. 1. minden idők legeredményesebb könyvhete - a magyar
könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének értékelése

i ró/tm/e hi la

1973. június 12.

az idei ünnepi könyvhét a könyvkiadás és az olvasó kul-
tura évről-évre ismétlődő seregszemléi között a legeredménye-
sebb volt. a könyvterjesztő vállalatok gyorsfelmérésének szám-
adatai - az állami könyvterjesztő budapesti 22 millió forin-
tos forgalmat, a művelt nép könyvterjesztő a könyvhét hat nap-
ján 10.5 millió forintos forgalmat regisztrált - kedvező képet
festenek könyvkiadásunk eredményeiről, olvasáskulturánk szín-
vonaláról. minek tudható be a könyv iránti felfokozott érde-
klődés, hogyan lehet értékelni az elért eredményeket? - erre
válaszolt a magyar távirati iroda munkatársának sarlós lászló,
a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének elnöke
és drucker tiber főtítkár.

- a nemzetközi könyvév magyar programjának megvalósítása
összefogásra készítette a művelődés minden területének dolgozó-
it. e közös munkához csatlakozva az országos-, a megyei- és az
üzemi lapok, az irodalmi folyóiratok és különösen a rádió min-
den korábbinál nagyobb mértékben vette ki részét a könyv és az
olvasás népszerűsítéséből, az olvasóvá nevelésből. az elért
eredményekben óriási része van a társadalmi összefogásnak -,
a társadalmi szervezetek, a művelődési intézmények, könyvtárak
és művelődési otthonok, a könyvkiadás és könyvterjesztés dolgo-
zóinak, szervezettebb együtt munkálkodásának -, amely további
lehetőségeket rejt magában.

/folyt.köv./

- 1 -

M